

SEP 9 1910

As of Library Lafayette Pl

„Vienybė Lietuvių“
 Išleina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienijotose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsnių prekių klauskite laišku.
 J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to publishers:
 J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 36. Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. d. 7 Rugsėjo (September) 1910 m. Metai XXV
 ESTABLISHED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

25 metų mūsų laikraščio gyvenimo sukaktuvės ir didelės dovanos mūsų skaitytojams. II

Vasaros mėnesį 1911 metų sukaks lygiai 25 metai „Vienybės Lietuvių“ gyvavimo — viešintelio lietuviško laikraščio, kuris ketvirtadali šimtmečio be pertraukos ejo. Mūsų laikraštis gimė tokiose sąlygose, kurios reikalavo milžiniškų pajėgų; jam priešėjo skinti da nejudintus lietuvių literatūron takus, inbėsti zagręžę kietus lietuvių kultūros dirvonus; jis arė, purino, akėjo Amerikoje tą dirvą, ant kurios šiandien matome jau tiek darbininkų.

Mūsų laikraščio atsiėjo pergyventi daug sunkių ir alsių valandų, bet jis išėjo iš jų pergaletoju. Žinoma, čia meprištiname ir visus mūsų reikėjimus, rašytojus, sandarbininkus, skaitytojus ir „Vienybės Lietuvių“ plėtinėjus, kuriems didelė dalis išpuola to gėrbės ir kuriems mes šioj valandoj turime pasakyti neužmąstytą aciu.

Norėdami ateinančiais metais mūsų laikraščio sukaktuvės padaryti ypaciai atmintinomis mūsų skaitytojams, nutarėme duoti keletą dovanų.

Pirmąsai dovaną — Juozo (Gabrio) sutaisyt- s *Historiškai-geografiškas atlasas*, kuriame tilps 8 e žemlapiai: 1) Pasaulio žemlapis, 2) Šiaurės ir vakarinių žemlapis, 3) Europos, 4) Didžiosios Britanijos (Anglija, Airija ir Škotija), 5) Prancūzijos, 6) Ispanijos ir Portugalijos, 7) Italijos ir Šveicarijos, 8) Balkanų pussalio (Serbija, Bulgarija, Rumunija, Turkija ir Graikija), 9) Austro-Vengrijos, 10) Vokietijos, 11) Skandinavijos (Danija, Švedija ir Norvegija), 12) Belgija, Olandija ir Luksemburgas, 13) Rusijos, 14) Lietuvos ir Latvijos žemlapis. Lietuvos- *historiški žemlapis*: 15) Lietuva XII amž., 16) Lietuva XV amž., 17) Lietuva XVIII amž., 18) Azija, 19) Afrika-fyzišk. žemlapis, 20) Afrika polit. žemlapis, 21) Amerika-fyzišk. žemlapis, 22) Amerika polit. žemlapis, 23) Australija, 24) Okeanija.

Visi tame dideliame išleidime žemlapis bus puikiai nuspaustuoti, dirbti vienoje iš garsiausių Paryžiaus pištuvų, Larousse'o Encyclopedijos firmoje. Be virš minėtų žemlapių tilps tame atlase daugybė šiaip jau pištinių, diagramų, etc., iš kurių vienu akies dirstelėlimu galės kiekvienas patirti, kiek kokia valstija turi kariuomenės, kaip didis jos laivynas, kiek turi skolų, kokius javus ir kiek jų turi kiekviena šalis ir tt.

Pats atlasas bus labai gražiai išleistas, ant puikūs storo poperiaus. Kiekvienas, kurs matė V. Kudirkos raštus, redaguotus p. J. Gabrio, tės gali numanyti, koks bus leidžiamasai jo atlasas, tuo labiau, kad jisai yra geografinis žinovų: pernai jo geografinis vadovėlis laimėjo premiją (girdėjome greit aplėis spūdą). Tas atlasas vienas bus kelių dolerių vertės. Mes gi, kad tuomi atžymėti laikraščio 25-metines sukaktuves — *duosime ji velti* tiems savo skaitytojams, kurie užsirašys „Vienybė Lietuvių“ ant dvejų metų.

Svarbi pastaba. Tiems skaitytojams, kurie skaito „V. L.“ viršaus 20-ties metų, gaus jubilėjinę dovaną puikiai įrištuose apdaruose, su jų vardu aukso raidėmis išpaustu.

Antra pasirinkimui dovaną — didelė, netoli 400-puslapių knyga — „Pažvelgus atgal“, žinoma sociologiška apysaka Ed. Bellamy, kuri pirmutinė yra išleista pilname vertime lietuviu kalboje. Tą knygą perskaitęs, skaitytojas daugiau numanys apie gražų ateities sprendimą negu girdėjęsimtą kalbėtojų.

Trečia dovaną, kaip paprastai kasmet duodame — tris kalendoriai: 1) didelis informacijų kalendorius, su skaitymai, straipsniais, apysakomis, eilėmis, straipsniais, statistikos žiniomis, etc.; 2) antras sieninis kalendorius, rupestingai sustatytas (šiemet gavome daugybę padėkavonių už kalendorius, ypač už sieninį, kurio kalendorinės žinios viršija visus kitus tos rūšies kalendorius); 3) mažą kišeninį kalendorių.

Atkreipiame skaitytojų atidžią ant sekančios dovanų lentelės.

Kas užsirašys laikraštį tiešiai iš redakcijos ant *dvejų metų*, galės šioje eilėje gauti dovanas:

Pirma serija: „Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00
Atlasas	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Tris kalendoriai	.50
Tikra kaina	\$7.50
Skaitytojai gaus tik už	\$4.50
Antra serija: „Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00

Atlasas	2.00
Tris kalendoriai	.50
Kaina	\$5.50
Gaus tik už	\$4.00
Tricia serija:	
„Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00
Pažvelgus atgal	1.00
Tris kalendoriai	.50
Gaus tik už	\$3.75
Kurie užsirašys laikraštį ant vienu metų.	
Pirma serija: „Vien. Liet.“	\$2.00
Atlasas	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Tris kalendoriai	.50
Gaus už	\$3.50
Antra serija: „Vien. Liet.“	\$2.00
Atlasas	2.00
Tris kalendoriai	.50
Gaus tik už	3.00
Trečia serija: „Vien. Liet.“	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Tris kalendoriai	.50
Gaus už	2.50

Visos šitos pasirinktinės dovanos yra skiriamos tik tiems, kurie tiesiai iš redakcijos užsirašys laikraštį iki šio metų 30 d. lapkričio. Prie šito mes dar norėtum atkreipti mūsų skaitytojų ir draugų atidžią, kad tas dovanas gaus lygiai nauji skaitytojai ir seni, kurie iki pažymėto laiko prisijus pinigų.

Dėdami tokius didelius škaščius spaudzinimui ir išsistinėjimui dovanų-knygų mes tikimės, kad mūsų skaitytojai atjaus mūsų gerus norus ir pasiskubis užkviesti sau „Vienybė Lietuvių“ iš anksto ant vienu ar dveju metų ir duodamais priedais pagražinti savo bibliotekas ir namelius; kadangi mūsų atlasas ir knyga „Pažvelgus atgal“ bus priskaitomi, prie vienu iš kiekvienam darbininkui reikalingausi veikalų. Tikimės da ir to, kad kiekvienas mūsų skaitytojas pakalbys ir savo mylimuosius, draugus ir pažintus, užsiskaitys „Vienybė Lietuvių“ ir tuomi prigelbėti mūsų laikraščio, įžengiant į antrą ketvirtadali šimtmečio savo gyvavimo, jį didinti ir gerinti.

Su tikra pagarba
„Vienybės Lietuvių“
 Išleisuvė.

Juodašimčiai.
 (Kas jie yra ir iš kur jie atsirado?)

„Apie pusantrą tukstanto juodašimčių nuo Rygos ateina į Lietuvą!“
 „Jie žudo žmones, atima jų turtus, gėdina moteris, degina kaimus, ir kitokias šnybes daro. Skubėkime prieš juos!!...“

Tokie tai šauksmai suskambėjo Lietuvoj 1905 m. gruodžio mėnesį. Ir tas išgastinąs garsas umu laiku, tik per vieną parą, sukėlė net dveju pavietų gyventojus: Zarasų ir Ukmergės, Kauno gub. Žmonės neišpasakytai greitai emė ginkluoties prieš tuos, jiems dar nežinomus, „juodašimčius“. Vieni kitus varu prie to versdami, kas ką su griebė: išklibusį šautavą, surudėjusį kardapalaikį, naują kalį, ar storą kirvį, visi traukė į nurodytą vietą, į Kvietkų miestelį pakuršeje.

Kiek ten buvo tušios baimės, kiek ašarų išlėta! Kokie griaudūs buvo atsiveikiniai vyrų su moterimis, mylimųjų su mylimomsiais, ir t. p.

Reikia pasakyti, kad lietuviui, mažai kas nežinojo, išskyrus vieną-kitą, laikraščio skaitytoją: kas jie tokie per vienį, tie „juodašimčiai“. Vieni pasakojo, jog ateina kokie tie „juodi, giriniai žmonės“; kiti net tvirtino tikrai žiną, jog tie atsipludeliai esą „su viena akia ir su viena koja. Todėl tik dujen sykiu susikabinę gali bėgti.“ Treti dar baisesnes pasakas skelbė Žodžių, visokių nesąmonių apie tai pasklido!

Kas gi ištiko buvo priešas čia to išgastingo sukilimo? Lietuviai per savo didįjį susivaziavimą Vilniuje buvo nutarę, neduoti kirsti girių Lietuvoje, ir jų gabenti į užsienius. Kaip ant jų patyčė vienas pakuršęs dvarponis emė tuošyk ir pardavė dalį savo miško vertėivoms pirkliais. O tiejie pirkliai parsikvietė iš Rusijos darbininkus, rąstų tašytojus. Aplinkiniai žmonės, tą matydami, nuėję, pasakė kirtejam, kad jie neduosią miško kirsti ir jo iš Lietuvos išgabenti. Darbininkai išsyk be jokio pasipriešinimo, metė darbą, ir augiję pas pirklus pasakė, kad jiems neduoda vietiniai gyventojai miško kirsti ir pareikalavo užmokėti jiems kelionės kaštus. Pirkliai, žinoma, kreipėsi pas miško savininką. Ir štai ką tie ponai išgalvojo: nutarė duoti

tiems darbininkams degtinės, kiek tik jie nori, ir inkalbinėti, kad, tie pasakui išvaišytuos lietuvius—„buntovėikus“ (maštininkus) su savo kirviais. Rusams darbininkams, žinoma, tos vaišės labai patiko. Ir kad dar sykį žmonės mėgino neduoti kirsti, pasikėlė baisios muštynės. Ta žinia veikiai pasiekė ir esančius tą dieną Pandelio miestelyj jomarkė žmones, ir greitai pasklydo po visą apylinkę gandas apie „juodašimčius“—nors ištikrųjų tai buvo tik juodašimtiškas darbas, bet vis gi netoks bausis, kaip žmonių gandas toliaus išplėte. Mat pas lietuvius yra paprotis koki nors daiktą ar atsitikimą pasakojant, vis padauginti, padidinti, tai yra—daug nuo savęs pridėti. Tokiu būdu ir šioji žinia, be vaiksčiodama nuo lupų ilupas per žmones, visai persikeitė, ir iškrūpo iš tikrojo originalo.

Tas sukilimas, žinoma, ne nuėjo veltui; pasinaudojo iš jo šnipai ir policija, nes pamatė, kad daugomas žmonių turi ginklus. Ir paleido paskalas buk socialistai buvę sukėlę žmones prieš valdžią. Tuoj į tą kampą pribuvo „skrajojančis burys“ (letatelnų otriad) kareivių, pasipylė kratos, arėš tai, ir daugumas žmonių delto nukentejo.

Tai tiek apie juodašimčius Lietuvoje ir kaip juos vietiniai žmonės suprato.

Kas gi ištiko yra tie „juodašimčiai“ ir iš ur jie gavo pradžią,—tuotarpu ne prošalį bus pakalbėjus.

Juodašimčiai gavo pradžią 1904 metuose gegužės mėn. Buvo tai taip. Kursko miesto, Rusijoj, tasyk visų miesto mokyklų mokiniai išėjo pirmą sykį viešai švęsti I-mąjį gegužės. Matydamas, Kursko policijos viršininkas, tokią milinesį demonstruojančių mokinių, baisesi nustebo ir nebesu manė, kas daryti. Arėštuoti štai ką jis sugalvojo: Įpakė visiems savo tarnams—ir pat sai darbavosi kiek tik pajėgdamas—užkviesti visus žulikus, bosiakus, miesto vagilius ir nuskurėlius, žadant jiems udyką degtinės ir visokias dovanas, kad šie jie užpultų ant mokinių. Tokiu būdu surinkti celią šimtą žmonių pasturlakų. Ir kada jau mokiniai grįžo atgal šie jie užpuolė juos mušti akmeni-

mis, kuolais ar peiliais badyti—kas ką turėdami. Kadangi mokiniai nebuvo apsiginklavę tai tokiu būdu policijos talkininkams ir pasisekė išskirstyti tą mokinių demonstraciją.

Šitas gudrus Kursko policijos manevras labai patiko ir citų miestų policijantams, žandarams ir slaptiesiems šnipams. Ir neužilgo tais pačiais metais panašiomis žulikų talkomis policija pasigavo ardyti studentų demonstracijas. Neuzilgo pradėta tamsųjų miestų gaivalą jau ir plačiau panaudoti. Taip, sukurstyti tamsuoliai budavo dažnai jau užpuola mušti žydus ir inteligentus, o tankiai ir streikuojančius darbininkus (nors prieš šiuos paskutiniuosius ne labai sekėsi, nes darbininkai greitai nujautė, kame dalykas ir greitai pradėjo ginkluoties ir perti policijos samdiniams kailį). O kadangi pradžią tokiems juodųjų gaivalų buvėms davė Kursko žulikų „šimtas“, todėl greitai ir visų miestų, policijos organizuojamiems mušikams, per laikraščius tapo duotas „juodosios šimtinės“ (čiornoj sotni) vardas, kuris ir po šiai dienai pasiliko.

Rods vėliaus „juodašimčių“ galė nusilpnėjo, kaip yra sakoma: tamsūs žmonės, tamsūs darbai, tamsi istorija, tamsoje dingo. Vienok nereikia manyti, kad juodašimčiai visai būtų pranykę. Ne! Jie dar tebegyvuoja iki šiai dienai; keletas jų net Rusijos Vals. Dumoje sėdi. Tiesa, pirmieji žuvo, pranyko, nes buvo persilpni. Bet dabar jų taktiką laiko kiti; šie jie jau susideda iš drutesnių ir turtingesnių žmonių. Šie jie net nenori, kad juos tuo pačiu „juodašimčių“ vardu šauktų. Todėl pasirinko sau daug dailesnį ir patriotišką vardą „Tikrųjų Rusų Sąjunga“ (Istino Ruskij Sojuz). Bet žmonės tą jų vardą užmiršo ir vadina juos po senovės „juodašimčiais“. Ką tu jiems padarysi...

„Tikrieji Rusai“ pasirodė dar veiklesni, nes—kiek jie 1905—6 metais surengė žydų skerdynių, kaip antai: Kievoj, Odesoj, Kišinevoje, Baltastogėj, ir kt. Žodžiu, pasirodė darbščiausiai, bet atgaleiviskiausio tipo rusais „patriotais“. Iš jų jų rankos žuvo net dujen Dumos atstovai: Iollos'as ir Herzenšteinas. Už paskutinį net į teismus buvo pradėta jų vadovus tasyti,

laikė mišių pradėjo alasyti juokties ir kojomis trepsėti, rodydami neapykantą katalikams, o drauge ir savo kvailumą. Kunigas, žinoma, per pamokslą pasakė, kad to daugiau nebutų ir geriaus, kad į bažnyčią tokie ergelių jėš kotojai neitų. Tas juos užgavo ir pradėjo spaudžinti ir dailint visokius popergalius, niekindami tikėjimą ir kunigiją; tikintieji, žinoma, da daugiau jų neapkenčia. Su knyguote prie tokių žmonių ištole nebeprisė. Ištikro ar galima vadinti tokius žmones apšviestais, kaip jie patys sakosi?

Darbu čia yra visokių; bet dabar daug šapų nedirba, tai daug ir žmonių be darbo.

Jackson, Mich. Lietuvių šitam miestelyj bus koksi 100 ypatų. Gyvena išsiskirstę į dvi dali miesto. Pirmoji vadinama „Motorville“, antroji — „Junction“.

Darbai čia eina prastyn.

Lansing, Mich. Čia lietuvių suradau tik du. Labai gaila, kad čionai nėra lietuvių, nes man būnant ten darbai buvo gerai ir mažiausia mokeskis — \$2. Pigesnio darbo nėra. Tiesa, sunku čia gauti gyvenamosios tautos, bet vi gi kaip nors gauti pora šeiminynų. Jei kas iš lietuvių ten nuvažiuotų, arba užvažiuotų, tai būtų apžūrėjęs kaip eina darbai, praneštų per laikraštį apie tai ir stengtis ten apsigyventi nors kelioms šeimynoms.

Flint, Mich. Šitas miestas, galima sakyti, visi naujas, nes tik pora metų atgal pastatė automobilų fabriką; tai ir privaziavo lenkų visa galybė. Lietuvių sako yra trys šeiminyns, bet aš suradau tik vieną ir kelis pavienius. Čia lietuviams neapsimoka važiuoti uždarbiautų, nes daug lenkų ir mažos mokesčiai, o valgomieji daiktai brangūs; stubes gauti irgi sunku.

Bay City ir Saginaw, Mich. Ten jau seniai būvau; tada buvo anglių kasyklės straikai. Dabar, rodos, eina gerai.

Lietuvių ten yra daug, kaip vienam mieste, taip ir kitam, tik labai išsimėtę ir labai žemai „kulturoje“. Kai kurie iš mainierių ir gerai uždirba, bet, daugiausia ir pradirba — smuklėse. Nestebėtina, kad ir tamsumas ten visus perėmęs. Nėra kam mat ir žinutės paduoti į laikraštius; o ištikro būtų labai gerai.

Muskegon, Mich. Suradau čia tris lietuvius, vedusius lenkes; bet ir patys pavirtę į lenkus. Gaila. Tiesa, aiškiai nesako to, bet kas iš to, jei vyras gyvena po pačios parduotuvės? Ir kur tik man teko susitikti su lietuviu, vedusiu lenkes, tai visur pati pamynus savo vyrą, ir nepaveilia jam lietuviškai kalbėti!

Darbai čia nepergeriausi, užmokestis ir maza.

Mikas Stančikietis.

Portland, Ore. Jau nuo keleto metų atgal čia lietuvi

apsigyvenę, o dabar tai čia yra apie 200 asmenų. Yra ir gerai pasilaikančių, o koks penkiatas ir biznierių. Čia lietuvių gyvena išsiskirstę po visą miestą.

Daug čia yra keliančių lietuvių: maišosi tokie visur ir niekad os neužsiganėdina savo užsiemum, — eina darbas nuo darbo, miestas į miestą. Daugumas lietuvių labai nu puolę ir doriskai: atsižymi nepastovumu, — ką uždirba tą ir prašvilpia karčemose, o puslkaniai, apėkurę, suvargę, išsižadėję savo tautos leidžia laiką labai vargingai.

Darbai čia eina gerai ir naujai atvykę čia darba gūna labai greitai. Uždarbis — \$2 25 iki \$4 už dešimtį valandų arba į dieną.

Darbai sunkūs, daugiausiai medžių fabrikuose arba fon dre-e, miškuose, ant ukių, prienamų (janitor) ir t. t.

Nepersenai čia pasirodė kokai p. P. Atkočiūnas, rodos tas pats, ką įsteigė lietuvišką skyrių viešame knygyne Kenosha, Wis. Jis čia ilgai vaikščiojo pas lietuvius, ragindamas, kad rašytųsi į draugystę. Jam pritarė p. A. Jakubka ir taip dabar sutvėre susielpiamą draugystę, po vardu Lietuvos Snuų, kurion galės prigulėt podraug merginos ir moteris; bet jų čia labai mažai yra, o būtų labai reikalingos; joms čionai darbu daug yra: prie stubų pas turtingus, liaudrėse, ir daug ki tokių; o vienučiai tai aima nuoja, kad reiks pasent nevedus arba neįsivengtinai reikės vesti svetimtautes.

Bet kas svarbiausia Portlande, tai tas, kad p. P. Atkočiūnas išsirutino lietuviškus laikraštius viešame knygyne; taipgi žada patalpinti ir lietuvišką knygą nors už kokias \$40. Tikimos, kad už poros metų portlandiečiai gyvuos labai puikiai. Dabar ateina knygynan šie laikraščiai: „Lietuva“, „Vienybė Lietuvių“ ir „Katalikas“.

Tekle.

Boston, Mass. Pora sa vaičių atgal Bostone rusų slapstosios policijos agentai išdavė Amerikos policijai du revo liucijonierius: Andrių Rullova, latvių laikraščio „Proletariats“ redaktorių ir Pavluškovą, rusų revoliucijonierių partijos narij. Kuopos pirmininką iš Chelsea, Mass.

A. Rullovas — mokytojas vyras, Zuericho universitete lankęs filosofijos kursą ir Leipzigo universitet — studijavęs sociologiją. Jis yra kaltinamas, buk dalyvavęs išplėsiant Tiflisoj valstijinį banką.

Pauluškovas turbūt bus paleistas be kaucijos, o Rullovas negali atsiliuosuoti; turbūt caro tarnai nori jį slapčiai išgabent į Rusiją, nors dabar angli Socialist Labor Partija uždėjo už jį \$1000 parankos. Vietiniai socialistai subrūzdo agituoti, kad Rullovą paliuosuotų 26 rugp. „Tremont“ salėje buvo prakalbos, po kurių kokios 10,000 minia išnėšė protestą prieš Rusijos šnipų šeiminkavimą Amerikoje. Kalbėjo kokio tai angli

laikraščio redaktoriūs Mr. Berrman iš New Yorko. Be to kas liena dabar dėlei šito laikomos prakalbos, ir bausis draugijos judėjimas.

Star.

New Yorko žinios.

— New Yorko uoste tapo sulaikytas Cunard linijos laivas „Lusitania“ ir nugabentas kwarantanon, Mat pasirodė, kad vienas iš keleivių serga nepaprasta liga. Kadangi Europoj jau prasiveržė cholera, tai todėl mūsų valdžios bijosi, kad ir čionai ji netikėtai neįsprustų.

— Perėjusi statistika parodė, kad viename New Yorko esą gyventojų arti penkių milijonų (4,766,883). New Yorkas turi daugiau gyventojų, negu kai kurios žiėlos viešpatystės. Taip:

Bulgarija turi	4,158,409
Danija	2,659,000
Grakija	2,600,000
Norvegija	2,350,786
Šveicarija	3,559,000
Australija	4,275,306

— 80,000 suviršum plosčių siuvėjų ant East S.de su didele linksmybe sugrižo utarninke prie darbo, išstreikavę devynias savaites ir pilnuteliai laimėję streiką. Sautaikas padarė per operatorių ir darbininkų bendrą konferenciją, kurioje darbdaviai veik ant visų unijos reikalavimų nusleido. Apskaitoma, jog streiko laiku darbininkai turėjo nuostolio apie pusantro milijono dolerių.

— Mayoras Gaynor jau beveik pagijo Kulka žaidzoje apaugo ir sako nei nereikis išimti. Dabar mayoras išvažiuos dar kokiam mėnesiui laiko ant vandenių, kad galutinai pasitaisyt.

— Tarpe „Ruskij Golos“ ir „Russko Amer. Echo“ redaktorių vaidai pasiekė regis paskutinį lipsoj. Paskutinio laikraščio redaktoriūs Kruglišk išsukė „R. G.“ redaktorių Okuncovą... ant dueliaus.

— Uzdarytas tapo skyrius Russo-Chiniško banko, veikusio ant vis s Amerikos. Ar tas turi kokį sąryšį su neseniai buvusiu išakvojimu pinigų, nežinia.

Vietines žinios.

— Pagal šiemet padarytos statistikos Brooklyne esą gyventojų suvirš pusantro milijono (1,634,361) — pasidauginta per 10 metų ant 467,769.

— Coney Island policiją užklupo miesto mayoras, ir dangelis kaip viršininkų taip ir mažesnių policijantų bus patraukti teisman už pridengimą prostitučių ir lošikų iš pinigų.

— p. Bukšnaičio surinkta teatrininkų grupelė prie Liet. Apšvietos Dr-ės stropiai mokinsai M. Petrausko libretto „Adomas ir Jieva“.

K. Šeitolas.

Kryžiuočiai XI ir XX amžiuose.

(Tasa.)

Minėtina yra, kad jau X amžyje buvo pradėtas pamatų tiesimas kruvinai krikščionybei Lietuvoje 1). Taip, Vaitiekus Pragos miesto vyskupas, atėjo Lietuvon netikėly krikštyti bei atversti juos prie „tikrojo Dievo“. Bet lietuvių, tikėdami savo dievus ir klausydami augščiausiojo kunigo Kryšių-Kryvačio, ir pildydami šalies įstatymus, jautėsi gan laimingai begyvenę, todėl jokių reformų nereikalavo ir nepriėmė. O kad Vaitiekus su prievarta kšojėm savo persitikrinimus, tad per savo atakumą pats galą gavo (997 m.). Po kelių metų (1008) atsidangino Lietuvos litas vienuolis, vardu Bruno'as. Besistengdamas nuzudyti lietuvių liosvą dvasę pats tapo nuzudyta.

Čia verta pridurti, kad lietuvių per šie liosvius amžius, garbindami savo „mielašį dievą“ dievus ir didžiai glamonėdami savo bočių-prabočių palikimus, — kurie buvo sutvėre liuosybę ir laimingą lietuviškos tautos gyvenimą, — podraug tikėjo, jog tą laimę suteikia jiems jų dievai; todėl, kad nenustoti laimingo gyvenimo arba neužrūstinti savo dievus, — lietuvių griežtai atsisaitydavo priimti naują krikščionių Dievą-Jezų. Juo labiau, kad vienuoliai pirmiū-pirmiausiai inkalbinėdavo lietuviams-stabmeldžiams, idant jie išsivadėtų savo turtų laimingojo gyvenimo, — ždžiu sakant, kad paliktų kunigų vergis ir penėtojais. Vienuoliai nesigėdėjo grobti žmonių turtus ir skėsti vieto lebamimūse. Tokia, anot pačių katalikų, jų šventųjų vyrų arba apaštalių veidmainystė labiau erzindavo stabmeldžius.

Bet nežiurint į lietuvių nepasidavimą, vienuoliai bei misijonieriai, kaip įmanydami melkesi Lietuvon, idant tarpe lietuvių šv. evangeliją platinti. Taip XII amž. į Padoauguvį arba latviais apgyventą Lietuvos dalį, atėjo naujas misijonierius Meingardas, kuris uos išpaudė krikščionių lietuvius tik vandeniū, bet kad lietuvių nenorėjo išsivadėti liuosybes ir tikybos, tada „šventas vyras“ griebsi netikėlius krikštyti jau nebe vandeniū, bet kardu. Suprantama, kad panašus krikštas negalėjo atnešti jokios naudos; todėl pats krikštytojas, daug pralėjęs, nekaltų žmonių kraujo — galą gavo.

Neilgai lietuvių tesodžiaugė atsikratę nuo to neprasyto „gelbėtojo“: tuoj gavo kitą vyskupą, vardu Bertholdą, didelį turtų gobėją ir nesigailintį žmonių kraujo. Nelengvai lietuvių norėjo pasiduoti, nors Bertholdas juos krikščionių kardu ir ugnimi. Matydamas, kad bus sunku pergalėti liuosybę gyvenančius žmones, Bertholdas kreipsi pas popiežių, idant anas leistų sušaukti kryžius us karę. Matyt, popiežiui kruvinas krikštas turėjo patikti, nes jis veikiai išleido bulles į visus krikščioniškus kraštus, zadedamas kiekvienam atleisti visokias nuodėmes, jei tik eis lietuvių krašto padaryti krikščionišku. Bertholdas surinko nemažas gaujas įvairių parėjusių avanturistų ir puolė į latvių šalį, pasiryžęs tenykščius žmones apkrikščityti jų pačių krauju. Kilo iš to baisios karės, kuriose patsai Bertholdas galą gavo (1198 m.).

Tada maldingieji katalikai, intuzę ant gi nančių savo liuosybę žmonių, viską, ką tik sutiko, kardu ir ugnimi naikino. Frukstant energiško vado, parsikvietė kitą vyskupą, Albertą. Tas tapęs maldžionių bei viso svieto klajunų vadovu Lietuvos pasieniuose, idant griežiau pavergti vietinius gyventojus, pradėjo pamatuoti Rygos miestą, pylį ir ant galo kareivų Ordeną (zokoną), kurį paskui pavadino „kalavijuočių ordenu“.

Inkūręs tą lizdą, išnaujo šukvietė gaujas maldžionių ir 1204 m. užpuolęs savęs, tuksandčius lietuvių išzudė, kitus pavergė, išplėdamas jų liuosybę, turtus. Taip žveriskai nuo krikščionių teriojamas kraštas, pavirto vieto mis į pusėias: laukai užžėlė usnėmis, dirvonais; pievos užžėlė krumais; gyvuliai tapo išnaikinti.

1) Platėsnis aprašymas apie įvairius tikėjimus, kryžievių ir kalavijuočių, kurie teriojo Lietuvą — jų darbus, — galima bus rasti atsikroje knyguotėj, „Lietuva ir krikščionybė“, kuri nežilgo bus atpaauzdinata.

ti; žmones išzudė, o tikinčieji bada mirė...

Bet to nebuvo gana. Albertas užkariavęs latvių apskričius, grūdosi gilyn į Lietuvą ir viską naikino, ką kelyje sutiko. — Žmones laikė baisiausioje vergovėje; atėmė iš jų vienu trečdalį žemės; uždėjo didžiausias rinkliavas; vertė kunigams dšimting d. oti, — zodžiu sakant, lietuvių turėjo yt mūlai dirbti ir viską, net savo žemę atiduoti krikščionių kunigams ir kalavijuočių orleui.

Žinoma, lietuvių nebegalėdami pakelti krikščionių jungo, tanbiai sukildavo prieš savo neprėtėlius, bet pasilikę pergalėtai, dar labiau budavo spaudžiami. Juo labiau, kad Alberto tankiai sutviesdavo naujus valkautų gaujas, o jau kaip nuo 1199 m. iki 1219 m. — Alberto pirmas krikštas — buvo užulžinėti ramiai sau gyvenančius žmones, išplėsti jų turtus, pavergti gyventojus ir tt. ir tt. Nors jis buvo krikščionių vyskupas ir Kristaus pagoniūkas, tačiau savo žiaurumu pralėkė net patagonis ir mongolus. Kas me as net po kelis dešetus kartų išsiuntė jo ant lietuvių savo ordeninkus, kurie neturėdami žmoniškumo, anot Simono Dau'anto, labiau panašūs į pasintusį žverį, negu į protingą žmogų. — viską plėšė ir naikino!...

Taigi, nors trumpai peržvelgėme, kaip krikščionybė buvo platinama Padoauguvyje arba kur gyvenolietg lai, žemgiliai ir kuršiniai, dabar p žvelgime, kaip ji buvo platinama Pavyslyj bei vakariūj Lietuvos dalyj, kur gyvenol Prusiai.

Jau augščiau minėjome, kad X amžyje Vaitiekus s Brunonu atėjo į Prusų šalį skelbę Kristaus evangelijos, vienok, nieko nepesę, patįs prazuvo. XIII amž. atėjo viens iš įymesnių misijonierių — Kristijonas, kuris savo mokslumu, padorumu dangeli skyrė i nuo augščiau pamintųjų. Bet lietuvių (prusiškiai) jau turėdami gyvus paveizdus iš savo viengėnų Padoauguvėnų, t. y. matydami jų bausius vargus, sąaras, vaitojimus po krikščionių jungu ir Kristijoną laikė už veidmainį (Toliaus bus.)

Iš tarptautines „Santikos Liigos“ suvažiavimo.

Tuomta pu kaip visos vltijos voliai trisiasiai, kad kuodangiau apsiginkluoti ir vsuomet ant pagatavo buti stojimui prieš vieną-antrą į karą, kasdieną vis daugyn ir daugyn atsiranda visasvietinės santikos ir ramybės šalininkų, kurie karštai nun skelbia, jog laikas jau visoms viešpatystėms pamesti barbarišką būdą — su kumščia, ugnia ir kardu jieskoti teisybes, ir laikas jau visoms civilizotoms šalinams susitarus, inkurti vienasvisavėtinį tribunolą, kuris visokiūs tarpe valstijų nesutikimus išrištų ramum trečiųjų teismu. Šitie tai idėnos žmonės sutvėrė tarptautišką, taip vadinamą „Santikos Liigą“, kuri iš savo iniciativos laiks nuo laiko sukviečia tarptautišsus kongresus. Į tuos kongresus suvažinoja iš visų kraštų daugybės rašytojų, reformatorių, humanistų, diplomatų, politikos vyrų ir įvairių atsižymėjusių visuomenės veikėjų. Tokia tai kongresas buvo ir šiemet laikytas, pradžioje rugpjūčio mėnesio, Švedijos sratinėje — Stokholme.

Į šitą kongresą pribuvo mažne iš visų civilizotų valstijų (net ir iš Rusijos) apšiai delegatų — viso apie 600 asmenų. Pribuvusius Švedijon švedius nevien stokholmiečiai, bet ir patilietinė monarchiška valdžia labai svetingai priėmė. Svetimų d lykų ministras Taube karaliaus vardan pasveikino kongresą ir savo prakalboje iškilmingai nurodė, kaip tai gražj yra „Santikos Liigos“ idėa, ir kaip jau nebeatidėtinai šiandien reikia visoms tautoms vykinti solidarišumą ir brolybę, ir kad neįsivengtinai artinasi valanda, kuomet teisybė turės užviešpatauti ant ilgai duravusios kumščinės prievartos.

Kiekviename šitos liigos susivažiavime pasirodo vis naujų santikos šalininkų, kaip iš lauko profesorus, taip ir valstijos atstovų. Pastebėta buvo ir šiemet, kad į santa kos kongre atvyko pugaliaus net tokie žmonės, kurie da vi neseniai tarptautinę santiką aplamai skaitė idealistų sapnu, ir nuo katedrų arba raštuose

ru. Policija įieško vagių, nušvežusių čielą namai!

× „Westminster Gazette“ praneša senovinę žinią apie buk tai pabėgę iš Salonikų, burusį turkų sultaną Abdul Hamidą. Tas lai rašė, jog išvažiuojant į Konstantinopolį ex-sultano - pačioms, vieton 12-kos moterų, iš Altinios dvarelio kokiū tai būdu išėjo tryliką, prie to viena buvo labi šėna ir kuprta. Spėja, kad tai buvęs persidėję patvai buv sultanas. Dabir tą dvarelį saugo kareiviai, nieko neįleidžia ir neišleidžia, o belaisvio sultano - ištikrųjų viduj nėsą.

× Tarptautiniame socialistų kongrese, kuris dabar laikomas Kopenhage, rugp. 27 d. tapo atlaikyta ir moterų socialistų konvencija. Tarpe didžiausio triukšmo didžiama nutarė atmesti tokį sfragizmą, kuris būtų „siauras“. Tik už tokį sufragizmą moteris socialistė agituos, kuris panėši ir socialistų programos reikalavimus.

× Rugpjūčio 26 d. tarp tautiškae socialistų kongrese priimta rezolucija, kurią įnešė Anglijos unijų atstovai, kad išsautki ant trijų savaičių tarpautiška streiką visose jurių priplaukose, iki laivų savininkai nesutiks išrinkti komitetą ir nesutais su unijomis apie juriūnkų buvio pagerinimą.

× Parejus militarizmo klausimui, kongreso oratoriai labai smarkiai sukritikavo Amerikos ex-prezidentą Ruzveltą. Vokiečių reichstago atstovas Ledebour pavadino Ruzveltą „politišku barabansė ku“. Sako: „Jis užmiršo, kad jis važinėdamas po Afriką ir Europą atstovavo demokratišką tautą, kuri gimė tik per revoliuciją. Gėda jam už prisišliejimą prie Anglijos valdonų priešai Egipto patriotus“.

× Paties gi anti-militarizmo klausimo kongresas aiškiai neišrišo, nes „nusiiginklavimo komisijos“ nariai patis tarp savę gerai nesutaitakė: vieni reikalavo armijų nusiiginklavimą dabar įvykint, kiti patarė palaukt, iki pribręš tam tikra valanda.

× Laikraščiai rašo girdėję, buk Chinų jauno imperatoriaus regentas, nebeapgalėdamas suvaldyti demokratizmo jancios savo šalies, noris paršikvisti Amerikos buv. prezidentą, T. Ruzveltą, sau už patarėją. Algą, sako, mokėtų trisysk didesnę negu Ruzveltas prezidentaudamas gaudavo.

× Rusijos orlaivūninkas Leon Morane, šią savaitę ties Paryžium pravršino visų orlaivūninkų rekordus užskridimu augštybėna: jisai pasikėlė ant savo vienasparnės mašinos į 7,034 pedų augščio. Iki šiolei buvo užskrdęs augščiausiai amerikietis Drexel - iki 6,752 pedų.

× „reštuot“, kaip nužvelgtas mens. Laikraščiai aprašo, kaip caras išrodas labiau nutakusiu, negu pirma

× Indijose apsiireiskė medvilnės išdarbių krizis. Mieste Bombay užsidarė septynios didžiausios medvilnės darbvietės ir apie 7000 žmonių pasiliko be darbo.

× Ties Balmoral Castle, Anglijoje, šiandiel medžioklės laiku karalius Jurgis, vieton žvėries pataikė į Lordą Kilmarnock, kuriam šruotai nušė ausį, suėjo keli petin, prakirto nosį ir sudaužė akinius. Išaiškijus tam, karalių parvežė Londonan kuone apalpusį.

× Anglijos lordų palaton įnešta indomus projektas apie suvaržymą valkatų. Mat pastaraisiais laikais labai prisivė Anglijoje važiuotų valkatų panėšių į Lietuvos ubagus su budomis, kurie užsiima vagyste ir terorizuoja kaimiečius. Apskaiyta esą, kad apie 12,000 tokių budų kursuoja po kaimus. Bet projektas tapo užprotestuotas, štai dėl kokių priežasčių. Anglijoje ne vieni valkatos važinėja, bet podraug čigonai ir dideli ponai. Čigonai užsiima įvairiais amatais ir vadevilų lošimais. Tai gi jie yra draugijai nadingi. Taip gi negalima bausiti nei ponų, kurie pastaraisiais metais gyvena po marškelėmis ant vežimų, ir važinėja ant kelių, nes esą sveikiau, negu bustuose. Dabar klausimas: kaip iš tų trijų elementų, važinėjančių budose, išskirti valkatas-vagius?

IŠ AMERIKOS

Ruzvelto prakalbos. Buvusis prez. Ruzvelt savo žodžio nedalaiko, kuriuomi užsiigynė politikon nesikišas. Vos sugrįžęs iš medžioklės pradėjo organizuoties sau šalininkus, rašyti politiškus straipsnius, ant galo pasileido važinėti su prakalbomis. Dabar lankosi vakarinėse valstijose. Paskučiausiai buvo garsinga jo kalba Kansas City, Missouri valstijoje. Kalbedamas perė kailių korporacijoms, agitavo už politiška teisybę, primetė lipšniu žodžių darbininkams. Minioms tai neišpasakyta patiko. Republikonai insurgenčiai visur atgija ir vis plačiau pradeda kalbėti, kad Ruzveltas bus vėl pastatytas kandidatu į prezidentus.

Unijos šaukiasi Ruzvelto. Pittsburgo apylinkėje iškilo angliakasių streikas, kasyklose Irwin ir Westmoreland. Dėlėi susirėmimo su streiklaužiais tapo areštuoti penki unijos viršininkai ir di strikto prezidentas Fuhan. Šis dabar atsiaukė prie Ruzvelto, kad darbininkus su kompanija sutvikintų. Ruzveltas žadąs sutikint. Jo žodis dabar daug sveria.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Springfield, Ill. Mieste lia - nevisai mažas, daugiau siai turuolių apgyventas; yra

dailiai išpuoštų medžiais gatvių. Darbininkai gi apsigyvenę aplinkui dumais surukusias šapukes ir užmiečiai, iš kur arčiaus dasiekti anglių kasyklės, kurios čia tiesiasi beveik aplink visą miestelį.

Darbai anglių kasyklose, kaip sustojo ėję buv jau netoli 5-kių mėnesių ir nežinia kada darbininkai su darbdaviais susitaikys. Darbininkai labai suvargo, nes per tuos penkius mėnesius iš unijos tegavė 21 dol. pašalpos; bedinesnieji jau nebežino nei kaip išsimaistinti, o kitokio darbo niekur negalima sugrėbt. Visi laukia geresnių laikų, kaip gerovė giedros.

Yra čia nemažai gyvenančių ir lietuvių - apie kokių 1,300, o gal ir daugiau; keletas jau turi savo namelius; yra keletas ir krautuvių; smuklių gi daugiausiai, nes išvisu bus apie 200 suvirš, o lietuviškų - į 25. Yra keletas ir draugijų, kaip svietiškių taip ir dvasiškių. Užėjus bedarbei, negirdėt ką-norints veikiantas draugijas.

Labai lauktinas čia būtų lietuvis gydytojas, nes iš 200 Springfieldo daktarų, visi sveitintaučiai, kuriems lietuviai išmoka labai daug pinigų ir tai negali taip ligonis išpaskot savo ligos, kaip lietuviui. Gerą čia lietuvis gydytojas gyvenimui padarytų.

Ar švietimas, rodosi, nežemiausiai stovi tarpe lietuvių, jei bent tik kai kurie smuklininkai platina tamsybę su pagalba girtuoklystėn pratimino.

Rugp. 7 d. keletas karštesnių katalikų, vadinamų biznierių, sumetė po bertainelį rudžio; da ir kunigas Čiuberkis nuo savę pridėjo 6 bertainėlius, ir tą visą „dinamitą“ nuvežė į užmiestį, į ganyklas; paskui nubrazdėjo vyrai su moterims ir vaikais, prisidėję pintinėles su valgiais, gertų. Patis žmonės bedarbes laiku negal nusipirkti raugo, o vargšų išnaudotojai, bijodami, kad nepamirštų bedarbės laiku raugo, suteikė jiems tą nors už dyką, kad savo protą galėtų ant toliaus apsvaigint.

A. Čekanauckas.

Grand Rapids, Mich. Apie šito miesto lietuvis mela rašyti, nes visi gyvena kruvoje, yt Lietuvoje kur sodziuje. Turi čia savo bažnyčią ir dvi sali. Tik ką, kunigas Matulaitis, nors lietuvis, bet mažai rupinasi lietuviystės reikalais. Šia pavyzdys. Siemet, kaip visur, taip ir šėia, lietuviai nutarė apvaikščioti Žalgirio jubilėjus paminėjimą atskirai nuo lenkų. Bet kur tau? Kunigas nori, kad būtų su lenkais ir gana. Girdi, lietuviai be lenkų nieko dar negali; esą, jusų nedaug, tai ner ko ir rodyties ant gatvės prieš žmones. Jau buvo veik ir prikalbinę vietinius žmones eiti su lenkais; bet viename susirinkime pašoko prieš kunigą jaunas vyrukas Cibulskis ir ėmė išrodinėti, kaip lenkai neįvairi veda su lietuviais, ypsė va Lietuvoje, kur net bažnyčėse kelia alatus ir varu nori antmesti lietuviams nesuprantamą kalbą. Šitas ir padarė Grand Rapids lietuviams atsikvošėjimą. Nors

kun. Matulaitis ir labai norėjo lietuvius priinkyti prielenkų, bet vistiek Žalgirio apvaikščiojimū lietuviai jau turėjo skyrium.

Ten buvęs.

New Britain, Conn. (Mūsų korespondentas.) Tėv. Myl. Dr - es 23 kuopa rupju čio 29 d. surengė prakalbas, paminėjimu, i mušo tie Žalgiriu. Kalbėtojai buvo šie: kun. Žebrius, T. M. D. pirmiūninkas J. V. Lutkauskas iš Brooklyn, N. Y. ir K. Balčiūnas iš Waterburio.

Atidarius M. Čeponiui susirinkimą pirmasis kalbėjo, kun. Žebrius. Jisai aiškino kiek apie Žalgirį: kokiose vietose tas mušis buvo ir dėl kokių priežasčių įvyko. Taipgi sakė, kad tuometinis popėzius anaipol nelaiminęs kryžiuokų, kad jie taip sau patis per save užpuldinėję ant nekaltų lietuvių. Jo kalba buvo taip sau pajvairinta su juokeliais; klausyties nebuvo nuobodu.

Antras kalbėjo p. K. Balčiūnas, ragindamas visus švieties, nes sako: yra faktas, jog lietuviai maža tesupranta raštų skaitymo vertę, kad nei savo dienrašcio negali užlaikyti; o skaitymas, tai geriausias įrankis pakėlimui mūsų tautos, nes skaitydamos žmogus visados moka giliaus pažiuretį gyvenimą, išmoksta geriaus mylėt savo kalbą ir t. t. Priedė pavyzdį iš žydų. Sako: žydas kad ir į pasaulio kraštą nueis, vis žydu bus; tai reiktų ir mums taip daryt. - Jo kalba buvo trumpa, bet užimanti.

Paskutinis kalbėjo J. V. Lutkauskas, kurio publika su nekantrumu laukė. Kalbėjo ilgokai ir kas čia nebuvo apkalbėta? Viskas! Visos tautos ydos buvo aikštėn iškeltos, visi gavo bart.

Bet, rodosi, neuženka šiuose laikuose išbart ir pasakyt, kad jus ratali ir ratukai, partijos ir partijelės neveikite viens kitam priešingai, nes tas negerai. Reikia žinot, kad kiekvieną partiją ir partijelę pagimdo patšai gyvenimas, ir kiekvieną gražiai-teisingai nu-teist, reikia daug laiko; ir apsisistojus rasi galima būtų rasti, kad ir tos „girnukės“ (Lutk. žodžiai), kurias kiekvienas savo kampe suka, sutaisytos pagal senovišką lietuvių patarlę, kad: „Naujos girnos geriau mala“. Į tą kaip tik ir neatkreipė mūsų kalbėtojas atžidios; jis labai pesimistiškai žiuri i mūsų lietuvių „Ap-skričius“, „Sajungas“, „Paskolės Ratelius“, ir t. p. Pasakė mums objektyvišką prakalbą.

Aukų, Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų namams surinkta apie \$20. Tarpuose prakalbų buvo deklamacijos, kurios išpildė p. Nevulijų vaikūčiai. Žmonių atsilankė apie 150; moterų buvo tik keliolika.

Detroit, Mich. 27 ir 28 d. d. rugpjūčio atsiubuvo prakalbos. Kalbėjo A. Baranauckas, L. S. D. P. atstovas, - pirma dieną apie Lietuvos ir visos Rusijos padėjimą, o antroje - apie Amerikos. Pralabos pertraukose buvo dainos

ir deklamacijos. Aukų surinkta suvirš 15 dol.

Detroito saliuūninkai, dagirdę kas kalbes, kalbino žmones, kad neitų į prakalbas; esą, vely eikškit, vyrai, išsigersime; ką jus ten veiksute pas tuos bedievius-socialistus. Tačiau daugumas jų nepaklausė.

Detroito lietuviai smarkiai pradėjo agitaciją varyt prie apšvietos; daugiausiai darbuojasi L. S. S. kuopa, rengdama prakalbas ir patis turi du kartu mėnesius susirinkimus.

Čia dabar lietuviai jau turi du knygyūn: vienas laisvamanų, kitos L. S. S. kuopos. Abelnai čia lietuviai krūta, - kur tik nepaziūrėsi, vis kila diskusijos: ar vestuvėse ar krikštynose. Girdėtis, jog karštesnieji katalikai dėl šito labai esą susirupinę, nes parapijonis mazinasi, o socialistų kuopa didinasi. Rengėsi parapijonis statyt kleboniją, ale nesusitaiko tarp savę, nes da nežino kas turi nuo bažnyčios „dytą“; kaip statė bažnyčią, tai saliuūninkų komitetas sakė jis turis ant bažnyčios dytą, o dabar pasirodė, kad ji turi vyskupas. Kaip pradėjo statyt bažnyčią, tuomet buvo labai smarkios iškilę diskusijos: žmonelės nenorėjo užrašyti bažnyčios vyskupui, bet sau; tuomet saliuūninkai aiškino tamsiems žmonelėms, kad jei jų nebus ant vyskupo bažnyčia aprašyta, tai esą jus negalėsite but katalikais, busite pagonija. Tą išgirdę, žmoneliai pasibijojo, kad neprapuldyt dušios, ėmė ir užrašė bažnyčią vyskupui. Dabar pamatę, kaip kitur pradėjo lietuviai provoties su vyskupu ir Detroito lietuviai smarkiai kelia protestus vieni priešais kitus. Dėl šito nutilo ir klebonijos statyma.

Mylintis Teisybę.

Grand Rapids, Mich. Rugp. 18 d. Šv. Petro ir Pauliaus svetainėje lietuviai sulošė teatrą - vaidino vieno akto „Knaikia paliepus“. Neblogai nudavė roles: kapitono J. Feiberis, Irenos - A. Abromaičiūtė, kareivio - J. Kriščiūnas. Biski silpniaus ir be drąsos lošė Joną - F. Janušaitis.

Po teatrui Šv. Kazimiero mišrus choras, vedamas V. Stasevičiaus, puikiai sudainavo „Garnys“ ir „Močiute“. Dainos taip sujudino klausytojus, kad kiti sakė: „tai, broli, pasijunti, kaip Lietuvoj“! P-lė Matulaičiūtė deklamavo „Gražumas Lietuvos“ ir vienos merginos padainavo „Saulute“. Gerai nudavė J. Valentinavičius solo „Žydo rauda“ ir padainavimas „Temsta dienele“. Neblogai taipgi išėjo dviejų moterų duetas angų kalboje „Love me“. Paskui kvartetas užtraukė „Eina garsas nuo rubežiaus“ ir ant galo choras „Tegul giria šlamščia užia“.

Vakaras nusidavė kuopuikniausiai. Užbaigiant buvo šokiai. Papeikt reiktų kiek pačią publiką, kad neramiai užsilaukė. Teatras buvo loštas vietinio lietuviu naudai - p. Margelio, kurio moteris ilgą laiką serga. Neesenai čia palaidojom nutikėta mirčia pasimirusį lietu-

vį, Juozą Grigaitį, kuris buvo iš čia nuvykęs į Oklahoma City, Okla., ir ten gavę prie hotelio darbą, o 16 d. rugpnaktį tapo rastas nebegyvas. Daktaras pripažino, kad miręs iš karščio. Nabašniką iš ten pargabeno į Grand Rapids. Velionis buvo iš amato mašinistas, da 31 metų senmo, gimes Remeikiuose, prusų Lietuvoje.

21 d. rugpnaktį čia perėjo labai didelis lietus su audra; lijo per 10 minučių ledais didumo kaip pupos; audra mieste daug nuostolių pridarė. O prieš tą dieną taip buvo karšta, kad daėjo iki 90 laipsnių ir iš karščio 4 ypatos pasimirė.

J. Garnupis.

Chicago, Ill. Lietuvių Jaunimo Ratelis, kurį jau girdėjom iš jo darbų, yra susitvėręs jau beveik metai; pereitą sezoną ratelio nariai nemažai pasidarbavo mūsų visuomenės šioj miesto daly, kur lietuviai taip buvo apsnudę, ir laiką perleisdavo tik prie kazyrų ir smuklėse. Ateinančiu sezonu girdėtis L. J. R. taipjau žada da stropiau darbuoties, ir galime tikėtis, jog šios miesto dalies jaunuomenė, laikui bėgant, atpras nuo lošimo kortomis ir nuo lankymo smuklių, o pradės lankyti naudingus vakarus.

L. J. R. jau turi pasiskyręs veikalus visam sezonui. Pirmiausiai žada lošti „Lietuvaitė“, paskui „Užburtais Kunigaiškėmis“ ir „Orleano Mergelė“. Jeigu mūsų visuomenė tam prijaus ir prisidės lankymu parengtų vakarų, galima tikėtis, jog L. J. R. parengs ir daugiaus vakarų su vaidinimais. Viršminėtas Ratelis taipgi žada ir kitiems patarnauti; taip, girdėtis, jog yra užprašytas lošti šioms draugystėms: Tėvynės Myletojų Draugystei No. 1 loš „Milijonai Vandenyje“; 122 kuopai S. L. A., Šv. Agotos Moterų Draugystei, ir „Garsus Vardas Lietuvių“, tautiškae draugystei.

Ateinančiam sezonui L. J. R. vyriausybė išrinkta iš šių ypatų: pirm. J. Geštautas, jo padėjėju - M. Dundulienė; protokolų rašt. A. Zolciūtė; fin. rašt. P. Beržinskutė; išd. A. Beržinskas. Režisierium M. Dundulienė; scenerijum J. Zolpis; centras susišėmų K. Strypeckis; reklamatorius St. Mockus.

L. J. Ratelis priima narius be skirtumo nuomonių: gali priguleti tautietis, socialistas, bažnytynis, laisvamanis, etc., kas tik myli sceną.

T. Klevelis.

Detroit, Mich. Čia lietuvių bus gal į 1000 asmenų; gyvena išsimėtę po miestą. Didžiausia dalis gyvena apie Hubbard ave., antroji gi dalis - apie East Side ir trečioji - Delray priemiestyje.

Inteligencija galima suskaičyti ant vienos rankos pirštų; bet ir toji miega. Tiesa dirba taip vadinami „šliuhtariniai“; bet ne visuomenės naudai, tik kelia lietuvių tarpe vaidis ir kerštas. Štai pavyzdys: vieną šventadienį nutvaziavę į lietuvišką bažnyčią,

kaip ve Dr. Dubrovina, ir kitus. O kas nežino apie tą garsų rusų juodašimčių karzygi—Puriškevičių, kuris jau net antru ataveju Dumoje sėdi. Kiek jis ten priekikia—tifu! pasakiau: priekikia,—pribara studentus, už jų „nedorą gyvenimą“, inteligentus už jų „parsišlavimą žydams“; lietuvius, lenkus, armėnus ir kit. tautos kolioja „buntaučiais“ ir net geros rusiškos virvės nevertais; moteris kolioja tokiais žodžiais, kad kitur už tai net ant gatvės areštuoja, o čia jis drožia 140 milijonų tautos parlamente!

Butų galima storus pluoštus prirašyti iš „Tikrųjų Rusų“ istorijos ir jų tikrai juodų darbų; bet jau nematau reikalo: viena—tai sena pasaka, o antra—laikraščių skaitytojai, turbūt, apie juos daugiau ir už mane žino.

A. Kriaučiūnas.

Kalbos ir rašybos dalykai.

(Žr. „V. L.“ 35 No.)

Nemažesnę, net didesnę klaidą daro p. Kl. Jurgelionis, tvirtindamas, jog žodis „karalius“ esąs nelietuviškas, ir išvedamas, buk tas žodis paeinąs nuo frankų imperatoriaus Carolus'o vardo. Kaip žodžiui „kuningas“, taip žodžiui „karalius“ mes randame savo pramotėje, sankrito kalboje labai daug šaknių. Žemiausėka čia eilė tokių šaknių žodžių sanskrito kalboje:

- kara—kontribucija, donis, kalėjimas, pavergimas, sužeidimas, nužudymas; dievotas,
- kara—žala—šviesus, kaip spinduliai,
- karala—kara—turis galingą ranką,
- karala—ločana—baisuolis,
- karalanana—baisus,
- karalika—kardas, ragotinė,
- karamarin—suimnis karėje, belaisvis,
- ka—rava—didelis garsas,
- karana—sužeidimas,
- karas—veikmė,
- kari—pagarbos, pagyrimo himnas,
- kariyas—karėjas, daug nuveikęs,
- karya—uždet bausmė,
- karyin—atlikimas užduoties,
- karoti—uždėti donį.

Galiaus p. tekę d r mūsų gyvojon kalbon žodžiai: karas (vežimas), karė, karėvis, kariuomenė, karvedis, karuna, karžygis, etc. aiškiai rodo lietuviškumą žodžio „karalius“—vedėjas karių, baudėjas kitų tautų, uždejęs ant jų donieskontribucijos. (Sulg. „Sanskrit-English Dictionary“ by Monier Williams, Oxford, 1872.)

Laiškai in Redakciją

Gerb. Redakcija! Meldžiu paaiškinti šiuos du klausimu. 1) Girdėjau garsaus kalbėtojo prakalbą, kuri man labai patiko. Ragino žmones prie apšvietimo ir pilietiško poperių išsiemimo. Bet toliaus nupeikė socialistus, o rinkimų laiku į šalies urėdus, liepė balsuoti už savus žmones. Katrie tad mums darbininkams savėsi: ar republikonai, ar demokratai? 2) Kodėl tautiečiai nesutinka su socialistais? U. K. Pašventupis.

1. Jeigu tas kalbėtojas nupeikė socializmą ir socialistus abelnai, tai jis matyt mažą turtori apie tai supratimą,—nes socializmo idea, atremta mokslu ir gera taktika, visos pirmėivijos yra gerbiama. Bet jeigu jis peikė mūsų „socialistus“—reksnius, tai galėjo jis turėti ir teisybę. Nesenai mums teko girdėti vienas juokingas dialogas, tarpe vieno iš mūsų „socialistų“ ir taip sau žmogaus. Šis klausia: „O ką jūs daryste, socializmui įvykus, su nesocialistais: ar priimsite juos gyventi?“ — „Neo, noo!“ — suriko mūsų „socialistas“. Pasirodo, kad tokiems „socialistams“ prisieis nesocialistus kur—nors išgint ar gal taip padaryt, kaip ukinkas daro su nereikalingais sunyčiais... Galėjo but, kad tas kalbėtojas iš tokių ir pasi juokė.— Rinkimų laiku kiekvienas turi balsuoti už tą, kuris geriausiai reprezentuos žmones, bus geras žmogus. Milvaukės socialistai patys dažnai balsuodavo susidėję su republikonais ir demokratais, už geresnį kandidatą, nors galėjo ir iš savo partijos pas tatyti. Bet jie tol iš savųjų nedrįso pilnus tikietus sustatyti, kol nematė pas save gerų žmonių. Netikęs žmogus gražiausią politišką platformą su minios. Savi žmonės vėl gitančiausiai reikia išimtinai paremt, kur mūsų, kaip ateivių tiesos ir taip labai suvaržytos. Paveizdas reikia imt iš žydų, New Yorko žydai, net socialistai, per rinkimus prezidento, pačiam prezidentui balsus atidavė už Debsą, o šiaip jan balsavo už savuosius kandidatus, nors tie ir ant kitų partijų tikieto stovėjo ir nors tą mairšymą socialistų programa draudžia. O žydai juk už lietuvius, reikia pripažinti, nėra kvailėsi, gal da gudresni.

2. Tautiečiai ir socialistai, kurie tokiais yra tikroje to žodžio prasmė, visuomet gali sutikt. Pažiūrėt reikia į vokiečius. Nesutinka tik patį atgrubėliai elementai iš vienos pusės ir kitos.

(Žemiau einantį laiškely talpiname, kaipo šiek—tiek užveriantį intereso kalbos ir rašybos dalykuose. Autorius tik nepanorėjo dėti apačioje savo pavardės.)

Gerbiamasai! Išvadžiojimai p. Š. apie „jei“, „jai“, teisingi tik išdali. Teisybe, kad gyvoj kalboj (daugelyj tarmių) girdime „jei“, „jeigu“, bet neteisybė buk tas žodis ir etymologiškai rašant taip rašytinas. Skirtumas taip „jai“ (jaigu) ir „jai“ (moterei) yra ne tame, kad vienur butų „ei“, o kitur „ai“, bet tame, kad vienur (jai) yra tvirtagalė priegaide, o kitur

(jai) tvirtaprade *) Kad žodyje „jaigu“ yra „ai“, parodokai—kurios tarmės, kur istariama „jagu“. Nuo priegaidės apskritai mūsų kalboje daug priklauso. Paimkit pavyzdį: „girti“ (pasigėrę) ir „girti“ (ką—nors), „aušta“ (rytas) ir „aušta“ (eina šaltyn), „merkia“ (vandenin) ir „merkia“ (akį). Be to juk mes istariame „kirvei“, „žemaičiai“, o turime rašyti „kirviai“, „žemaičiai“ ir tt.

Su didžia pagarba N. N.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Girdėjome, jogei šių metų pabaigoj išeisianti pagaliaus Lietuvių Kalbos Gramatika, surengta Jablonskio, Bugos, Šlapelio ir kt. Pirmiau pasirodysiant I santraikos dalis, o kitais metais kita jos dalis ir etymologija. —Lauksime, bet baugu, kad ir šino kartu neapsiviltume.

Vilniaus lietuvių gegužinės. Rugsėjo 1 d. man teko buti Vilniaus lietuvių (darbininkų) surengtoj gegužinėj; burelis darbininkų susitarę išėjo už miesto ant dirvoniello—visi smagus, linksmų, rodos, džiaugiasi burelin susibėgę—dainavo ir džiaugėsi, jei ne sargybinis, kuris susirinkusiems neleido palei gelzinkelį pašilinksminti (mat tą dieną turėjo važiuoti kokietai augsti ponai). Na, reikėjo tada toli atgal grįžti, ir buvo pervalo, ir todėl veikiai visi išskirstė, tardamiesi sekantį sekmadienį ankščiau susirinkti.

Kiek patėmijau tame susirinkimelyj apsirėišė labai praklinus ir malonus draugiškumo jausmai—visi kartu tarytum vienos šeimynos vaikai: linksmiuosi, žaidžia, dainuoja, visi linksmi... Tik vienas, kaip ir temdinantį tą praklinąjį apsirėiškimą, grįždamas namo girdėjau—inteligentai esą nenorį su jais (darbininkais) susidėti, neateina su jais prastoliais pasidalyti bendrais jausmais, bijodami, turbūt sutępti savo inteligentiškąją garbę ir pasidėminti prieš kitus.

V—kis. **Mariampolė.** Jau rašyta buvo, kaip, rodos, Kazlų Rudos pūtos valdininkai, broliai Dimitras ir Konstantas Kirikai, vogdavo parsinūniamus iš Amerikos pinigus. Pagalios pakliuvę už tai teisman, gavo nuo Varšavos teismų ru mo 3 metus areštantų rotų. Na, pavogtų pinigų, žinoma jie nebesugrąžins.

Zygmuntas Glogeris (1845—1910). Rugsėjo 2 (15) d. Varšavoj pasimirė Z. Glogeris, lenkų etnografas, istorikas ir patriotas. Gimęs 1845 m. Kamionkos sodž. Au gustavo pav. (dabar Suvalkų gub.), mokslus ėjo Varšavos Didejėj Mokykloj (Szkoła Główna) ir Krakovos universitete. Zymiausieji jo veikalai —„Rok polski“, „Encyklopedija staropolska“, „Piesni ludu“ ir kt.

Ne pro šalį bus šionai primins Z. Glogerio pažuras į lietuvių tautos atdėjimą.

Lietuviai, girdi, per 3 šimtmečius beuzsipuldindami ant lenkų, tiek prisivedę į Lietuvą mozurų belaisvių, jogei su jais susimąsę padarė lietuvių tautą labai panašią antropologiškai ir etnografiškai į mozurų tautą. Net lietuvių kalba turinti dabar trečią dalį lenkiškų žodžių (Kwestya Litewska w prasie polskiej. W. 1905).

R.

Subačius, Kauno gub. Per laikraščius girdėtis tai šian, tai ten lietuvių vakarai, o Subačiaus „Sviesa“ ne tik nerengia, bet jau nei nebesvajoja apie vakarą: mat pas mums labai yra sunku gauti leidimas nuo gubernatoriaus. Tai dar tik pusė bėdos, bet nuo klebono gaut leidimas—tai visai bėda. Kaip pereitais metais brangiai vakaras atsiėsdamas nemažą nuostolių, tai šia vasara jau nebebus vakaro. Labai gaila, kad net vakaro neįstengiamo surengti. *Šilko Graizdikėlis*

Vadaktai, Panevėžio pav. Čia yra mažutė akmeninė bažnytelė—filija, pamaldos atliekamos vieną nedėdienį lenkiškai—kitą lietuviškai.

Čia žmonės kaip ir visoje „Liaudoje“ aplenkę—tai daugiausiai nuo senų laikų su lenkėję lietuviai. Lietuviai, kur dar nesulenktėję, gyvena sodžiuose arba tarnauja daruose.—„Stiekos“ gi—taip vadinamuose „akalicose“. Vaziuojant per akalicą ir per sodžių (kur gyvena valstiečiai), galima pastebėti nemažą skirtumą. Akalicose—trobos ap lužę, sienos apvalių sienojų su mažučiais langel. ukais sukrautos, visur apsilėid mas ir betvarkė.

Sodžiuose, kur gyvena valstiečiai, viskas dailiau išrėdo—trobos daugiausia naujos ir matos daugiau tvarkos... Vadaktų apylinkėje žmonės tamsų, nes mokyklų arti nėra (yra pradinė mokykla, Krakinave ir Pacineliuose už 10 varstų). O šiaip, laikraščių ir knygų niekas iš kaimiečių nestaito! Ir neste bėtina, kad nekaito, nes neturi tame pavyzdžio—inteligentų lietuvių nėra, tai nuo ko pasimokysi? „Stiekos“ (lenkai), žinoma, skaito lenkiškus (ir tai mažai). Javai šiomet „Liaudoje“ užderėjo gerai ypač į pietus nuo Vadaktų. Tiek šį kartą apie „Liaudą“.

Pipiras. („Liet. Žinios“).

Mariampolė. Ukininkas Mik. Gustaitis prasigyvenęs nusisamdė nuomon gan didelį dvarą Mikališkį Mar. pav. Bet pat pradžioj savo dvarponystės pasirodė labi nemandagiais pasielgimais: susipykęs su savo užvaizda N., jį apskundė jį žemskiams, kad tasai prilauko revolverį, neturėdamas leidimo. Negana to—nusiantė savo „faj-toną“ (puikią bričką), kuriamė parsišėvė žemskiu savo dvaran, kad tie padarytų kratą pas N. Šie kratą padarė ir revolverį atėmė. Kada potam N. norė

jo atsitraukti ir išvažiuoti, tai jam Gustaitis nedavė arklų ir kol tas per tris dienas jieškojo arklų, p. Gustaitis nedavė jam valgyt.

But smagu, kad kuodaugiau dvarų perėitų į mūsų valstiečių rankas ir gerai patardė p. Gustaitis, duodamas tokį pavyzdį; tik tai labai gaila, kad jisai, pasidaręs dvarponiu, paliovė buvęs žmogumi. O reikia žinot, kad tai brolis visiems žinomo ir gerbiamo kun. M. Gustaičio.

R.

Bamblys. **Šiauliai.** Vietinė policija su žandarais darė kratą pas p. Kairiuną ir vieną darbininką. Paėmė pas pirmąjį laikraščius ir po kelių ne draudžiamų knygūčių, pas antrąjį gi „Visuomenės“ numerį.

Kupiškis, Ukmergės pav. Kupiškiečiams netrukus girdėtis netikėtai gražios naujienos. Taip rugp. 12 d. bus ukiro paroda, rengiama Kauno Ukiškosios Draugijos. Parodoj bus išstatomi tiktai arkliai ir raguočiai.

Ar ne tas.

Kupiškis, Kauno gub. „Stebuklai“ Liepos 22 d. Kupiškėje pavogė du arklai. Moteriškė verkdama bėgo jieškoti ir susitiko kunigą Juodviršį. Kunigas užklause moteriškės, ko jieško. Ši atsakė: arklų. Tuomet kunigas pasakė: „Bėgk pas varpus, prikabink 15 kap., pažvanyk—tuojau vagis sukvalės, ir arkliai atsiras.“ Teisybė, arkliai atsirado—buvo užimti. Šiomet kai kur „eu dauni“ šaltiniai (veramės) iš džiuvo, tai varpai paliko stebuklingi... *Kulikaucas.*

Anyksčiai, Ukmerg pav. Liepos 17 d. pas knygūinką Laskauską buvo krata. Pirmiausia krėtė gyvenamuose namuose, o paskui knygynė. Išvertė visas pakampes, net patalines. Paėmė daug knygų ir kelis laikraščius. Knygos visos cenzūros nedraudžiamos ir per rubežių gabenant muitas užmokėta.

Ten buvęs. **Kunigą suspendavo.** Vilniaus Vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius degradavo ir ekskomunikavo kun. V. Zanievskį „už netikusį gyvenimą“.

Mariampolė, Suvalk. g. Liepos 23 d. užsiėvė žemarsargių viršininkas. Priežastis neaiški:—vienį kalbų; buk šeimynos pirimas, o antri—išaikvojimas valdžios pinigų. *Mikų Dėdė* („Liet. Ukin.“)

IŠ VISUR. X Iš Norvegijos praneša apie dideles giedras. Kai kuriose vietose išdžiuvo šuliniai ir upeliai.

X Cholera jau ir Italijoj rado smagią viešnagę. Iki šiol jau 22 žmonės pas mirė, o 31 naujai susirgo.

X Krakovoje išaukė sensacija nauja politiška užmušė.

įstė. Rugs 8 d. p. čame viudieny, ant Marijos plečiaus tapo iš revolverio išaudytus lenkų Darlinukų M. kyklos viršiu nkas Rybakas. Greitai tapo suimtas ir šovėjas, kuris pasirėdė esąs iš Varšavos darbininkas S. Trudnovski. Jisai pasakojo, kad darbininkų sąsiuntusi Krakovon nugaluoti Rybaką, kuris, nežinint jai gštai“ užimaną partijoje vietą, visa š rėdžia taravęs Ru-ijos valdžiai, kaipo šaipas. Tr. dnovskis vistiek indetas kalėjiman.

X Paskutiniu laiku Francija pralėnkė visas šalis išdirbimu orlaivų. Trumpu laiku išėję iš dirbtuvių apie 800 įvairių lakstytuvų. Daugiausiai išperkama Bleriot'o monoplanai: nuo to laiko, kaip jis peršrido Anglijos kanalą, parduota jo 250 monoplanų. Perka ir kitojū sistemų lakstytuvus, kurių katloginė kainą šitokia: Farmano lakstytuvui moka \$5,600; Voisin'o —\$4,600; Wright'o —\$5,000.

X Miunchene tapo paleistas pirmas pasażierių lakunas, dirizabelis „Parseval VI“. Jisai nešė su savim 16 žmonių. Paskraidė ote pu-ę valandos, dailiai vėl nusileido.

X Bulgarijos prekybos ministeris kreipėsi prie Rusijos valdžios, kad išsiųstų Bulgarijon daugelį mokančių dirbti visokių žai-les. Kultura labai plėtojantis, ir žmonės pirmiausiai norį įvesti žaisles pramonę

X Bilbao rudo kasyklėse, Ispanijoje, iškuo didelis streikas. Streikieriai su revolveriais ir lazdomis apsiginklavę sumušė daugybę streiklauzių. Pašaukta kariuomenė.

X Belgijos sostinėj, Briuselyj, rengiamas tarptautiškas aptiekorių kongressas. Pakelta svarbiausis klausimas—sulaužyti vai-tų išdirbimo trustus.

X Ne enai Italijoje padarė sensaciją areštavimas už skolas garsingo italų romanisto, Gabrieliaus d'Annunio. Dabar vien is italų turtoolis paskolino romanistui 250,000 lirų pagėsiminimui skoly, o įzymus rašytojas piniguočiumi užstatė savo aštmonius, dar nespaudintų apysakų rankraščius. Rašytojas laikinai tapo paliuosuotas.

X Portugalijos karalienėnašlė, Marija—Pij, tapo patraukta teisman. Skundžia ją vienas pagarsėjęs Lisabonos kriaučius, už neišmokėjimą už siuvinius čielos 100,000 frankų. Karalienė atsakė, kad karalienės nevalia esą teisman patrankti; reikią skolų jieškoti iš valdžios; su tuo buvo tismas sutikęs. Bet kriaučius nenurimo, ir apeliacijų teismas dabar pripažino, kad tik karalius asmens nevalia teisti. Todėl karalienė turės pati su kriaučiumi atsilyginti.

X Nepaprasta ir juokinga vagystė atsitiko norvegų sostinėje, Kristijanijoj. Tulas namų savininkas nusamdė anglių magaziniui dviejų augstų namų, su krautuvėmis ir kiemu. Atvažiuavęs sykį pasizūrētų neberado netik namo, bet ir tvo-

nesiškėję šitai idealai išjuokimų, arba net be gėdiškai svaide į ją šlamštus. O dabar gi jie buvo vieni iš karščiausių antaikos evangelistų! Taip tai galdynė susiję staigu tuos pačius žmones pergyvendinti...

Norintys da ir neprisiartinti ti diena, kurioje, sakoma: „bus perkalti kardai į žagres“, vieno net ir patys atkakliausj karių šalininkai jau pamatė ir viešai prabilo, kad nuobūtinis jieskojimas ir tobulinimas įmonių, kaip juodaugiausiai išnaikinti žmonių, pasiekė jau savo žūkurį. Nuo stipresnio nebegalima silpniam bus užsislepti nei miestų muruose, nei giriose, nei vandenyj, nei oro augštybėse. Patysai gi valstijų ginklavimas veda žmonių į beprotišką elkvėjimąsi, vis i nebeatsakantj socialinėms gyvenimo sąlygoms. Iš vienos pusės iš valstijų išdo švilpia milijonai užlaikymui kariuomenės ir laivyno, ir viskas tas kietu ir neapkeliamu jungu slėgia žemyn gyvenimą. Iš antros — nebėra visai priešai ties nei karus. Iš seniau valstijų kaudavosi už savo šal es gerovę, už atrodiją geresnių vietų savo krašto darbui ir kapitalui: dabar gi laikai persimai nė — darbas ir kapitalas pasiliko tarptautiniu faktorium ir padarų; kiekvieno krašto finansinė ir pramonės šaltis. Dabar ima dalyvumą beveik visos kitos šalys. Todel karė už kapitalo egzistenciją liekasi absurdu, nes kiekvienos karės laiku nei viena šalis *absolutiškai nebegali laimėti*, kiekviena nukendia savo finansuose, kuria karės laiku biržų fonduose staigu nupuolia; pridedam da milijonus zuvusio kapitalo suardytuose petardomis laivuose, zuvusioje amunicijoje, išnaikintame parake; pridėkim tukstančius kritusių g-rų ir jaunų šalis darbininkų; ant galo plus tuos milijonus, ką išleidžiama kasmet valstijų apsiginklavimui — ir štai turime pilną rinkinį faktų: kodėl kiekvienas žmonijos mylėtojas turi šitai idealai — karės panaikinimui — atsiduot.

Taip kalbėjo kongreso didžiunos dvasė. Dar nerandama tiktai kelių, kuriais šitą didelį žmonijos tikslą atsiekt. Vieni nurodė antimilitarišką agitaciją po laudai, kiti peticiijas, valdžias, tretj spaudimą ant savo perlicijų ketvirtj juo smarkesnį platinimą šitos ideospaudoje. Tarpe ko kito buvo pasiulyta gana drąsus projektai. Taip, pav. tarptautinės santaikos biuro prezidentas, p. Lafontas iš Berno (Sveicarijos), inėšė sumanymą — sutverti visasvietinę valstijų federaciją su tarptautiniu parlamentu. Antrą gana indomų sumanymą padavė amerikietė Ona Ekštein: parašyti Haagos busianč on konferencijon peticiją ir surinkti ant jos po visas tautas ne mažiau 200 milijonų parašų; peticijoje bus remiamas nauo vių 44 viešpatysčių, kurios pasirašė ant Haagos konvencijų, idant ingaliotų savo atstovus konferencijon aptarti šj klausimą: visos viešpatystės, klausimus lytinėduosius savją autonomiją ir teritorialius valdybus, turi išristi liuosų susitarimų keliu, o visus ginčus ir nesuipratimus — tarptautiniu trečiųjų teismu. Šitą ideališką inėšimą kongresas priėmė, ir neužilgo bus po visas šalis del šito pradėta rinkti nuo žmonių parašus.

Nemenkesnės svarbos klausimai buvo pakelti iš katedrinės pusės. Taip va, tarp ko kito buvo pakildinimas svarstyta apie išleidimą visokiose kalbose veikalo, kur aštriai-moksliskai būtų istardyta viso prabėgusio meta šimčio karės ir jas pagimdžiusie motyvai. Vėl gi svarstyta ir dienos vykiniman pastatyta grynai praktiškas klausimas apie sumažinimą ginklavimųsi; šito dėlei kongresas išnešė rezoliuciją, išreiškdamas linėjimą, kad būtų suverta tam tikra tarptautiška komisija, kuri ginklavimosi klausimu užsiimtų dar anksčiau Haagos konferencijos ir jon perduotų jau konkretiškas sutaisyntj projektą.

Reikia paminėt dar, jog kongresas plačiai atkreipė atidžią ant vėlesniu laiku padarytų silpnesnės tautoms nuskriaudimų. Tarp ko kito išklausa ta lenkų atstovų pasiguodimas ant priespaudų iš Rusijos pusės; taip jau pakelta klausimas apie tos pačios gi Rusijos sulauzimą Finlandijos jurisdikcijai statusu. Kongresas abėjams, kaip lenkams taip ir rusams išreiskė didelę užuojautą, ir tas akysė vis o civilizuoto svieto, o ypač ateityje, toms tautoms didžiai dangsveria (Rusijos dabartinis politikos sustatymas visame sviete yra skaitomas už visai nestiprą, ir tautų atsirubežiavimas autonomijoje galės

visai neužilgo įvykti). Kur geras aktas, to kongresas negalėjo praleisti nepagyres. Tukiu yra rami šimetinė sandora tarpe Rusijos ir J. ponijos. Užbaigdamas savo darbą kongresas pasitūtė pasveikinimo telegramus lengvai Tolstojui ir Bertai Suttner — kaip santaikos ir meilės pionieriams.

Prie progos man nuo vėg. reiktų dar pridurti židispere fatališką lietuvų nerangumą. Juk mes nemaziua turim priėž. očių geistjived mo visusvietinės ramybės ir kadmės, kai po savistovė tauta, jieskome sau autonomijos ir tą norą prie kiekvienos progos pasaulio viešpatystėms parodom. Bet apie rengimą šito kongreso mūsų politikos ir visuomenės veikėjai, taip jau ir laikraščiai, lyg susitarę, vienbalsiai pratylejo. Mažų-mažiausiai mes kokius penkis atstovus — tris iš Didž. Lietuvos vieną iš Maž sios (Prusų) ir vieną iš Ameriko turėjome Stokholme šiemet nusiųsti. Bet mes vis laukiame, kad kepti karveliai pradėtų patįs burnon lėkti, o iki tam laikui zaidžiam poperines kovas tarp savęs.

Mūsų deiza — „buk vale tavo“...

V-tis.

Lietuviški zaidimai.

Sietukas

Visi padaro didelį ratą, sustoja petyj pečių, su atkištomis užpakalin rankomis. Vienas iš dalyvaujanėčių zaidime, su mazgu rankoje, apibėga apie ratą. Jeigu kuris atsigrįžta, tai mazgo valdytojas turi tiesą užtempt tam kupron.

Apibėgęs vieną ar keletą kartų, nepatėmytinai atiduoda mazgą kitam, o pats vis bėgatolyn, idant niekas nesuprastų, kuriam atidavė mazgą. Naujaisi mazgo valdytojas, staiga kreipiasi dešinėn pusėn ir kaip smogs savo kaimynui, o tas apibėgęs aplink ratą, stoji savovieton.

Pirmasis gi mazgo valdytojas, užima tuščiąją vietą. O antrasis, taip kaip ir pirmasis atiduoda mazgą nematomis kitam, ir apibėgęs užima taip gi tuščią vietą.

Katinas ir pelė.

Siame zaidime reikia išsirinkti dvi ypattas: katiną ir pelę. Katinas budamas šia-pus-rato, stengiasi pagaut pelę esančią rate. Tve-rianties ratą ypotos, gailėdamos peliukės, višur ją praleidžia, o kaminiu užtvėrdami rankomis kelią, visame jatin liudi. Jeigu katinas išiveržia rato vidurin, tuomet peliukę išleidžia ir tuoj uždaro vartus (nuleidžia rankas). Katinui pagavus pelę, jį vietą užima pora, perkurių tarpą paskiausiai pralindo katinas ir pagavo pelę.

Surinko Al. Steponaitis.

Kaip gyventi?

- Brangūs broliai, ką daryti? Kaip čia duona užpelnyti? Nesinori badu stiepti!.. Daugumą klausiau kiek kartų, Nesiranda, kas patartų: Kaip nuo bado man išlikt? Dirbtuvėse kartųs dumai, Sunkus darbas, nesmagumai, — O nedrutas aš žmogus... Toksai sveikat man kankina, Skubiai sveikat man kankina, — Rodo jau vaisius blogus!.. Ten kasyklės' anglis kieta, — Žiauri, kurti, tamsi vieta; Kas čia darius nežinau... Negaliu taip dirbt, kaip kitas, Pareinu, lyg sudauzyltas. O ne ką užpelnau!.. Keliant ryk, viską gelia, Rodos kaulus pusiau skelia. Ką iš lovos tik rituos. Kazia, kad ką rašinėjus, Ir laikraščiams siuntinėjus. Gal nors valgyt jie man duos!.. A. Kriaučiūnas.

Zuzana Moravska.

Vilku Lizdas.

Apsyska iš kryžiuočių laikų.

Skiriamą paaugančial jaunomenei.

IŠ LENKŲ KALBOS VERTĖ

A. Vėgėlė.

(Tąsa.)

Kronivas, nelaukdamas užpuolimo, gynėsi išsitraukęs iš pajusosio kirviu, kiti gi, lengviau apsiginklavę, padėjo jam kovoti.

Tubingas, neatsigėrdamas nuo ažuolo, tyliai kaž-ką kalbėjo, tarsi vėdęs kumščias, ir svaide ugnin malkagalius, tarsi vėdęs aplinkui jį mušis butų visai jam nerupėjęs. Pagaliaus pribėgo prie jo vienas kryžiuočių ir pagriebė jį už kailinių, kuriais buvo apsiivilkęs. Susijudino Tubingas ir puolė ant žemės; stipras, matyt, buvo susijudinimas, nes kryžiuočių rankose pasiliko nemažas kailinių gabalas.

— Ka, ka, ka! — susijuokė užpuolikas, lenkdamas viadė jam akysna degančių medžio rąstų, kurio degančios skeveldros sužeidė arčiau stovinčiuosius.

— Tausend Teufel! — suriko ugnim apipiltieji užpuolikai.

Tubingas gi emė nuogomis rankomis degančius medžių rąstus ir svaide juos aplink save; ir taip tikiai, kad kiekvienas, kurs tik bandė prisitrinti, krito ant žemės! Es ist, arba bėgo šaukdamas:

— Teufel! Es ist, arba bėgo šaukdamas!

Ir ištikrųjų lyg kokia viršprigimtinė jėga buvo tame senelyje, besiginančiame ta šventaja ugnia, kurią jis garbino. Pažvelgus gi į jo plaučius, storus, tarsi kuo apaugusius, delnus, ir į jima pučius, intekus, kad tais delnais, yt kokiomis replėmis, drąsiai galima ugnis žarstyti.

Ir bėgo nuo to jo ginklo kryžiuočiai, baidėsi arkliai ir mindžiojo kaip savo ponų kunus, taip ir besiginančius lietuvius.

Buvo tai mažas kryžiuočių būrelis, kuriais kaipkad tik kelios dešimtys žmonių, savanoriai gidosi į lietuvių girias odų, o ypač belaisvių, pasigrobt. Geriausias gi jiems lobis budavo maži lietuvių rukai; pagriebę juos, angino, mokydamies iš jų lietuvių kalbos, mokydami juos savosios ir karo metu radami juos nurodinėti kryžiuočiams nežinuosius per lietuvių girias kelius. Išaugintas tarp priešininkų vaikas, pamatęs savo gimtinę žemę, pajutęs savųjų girių šlamėjimą, ar užgirdęs gimtąją kalbą, nespėdamas pavojaus, koks gresia jam tautiečiams, ištiesęs rankas bėgo į brogas jam vietas, nurodymas tuo kryžiuočiams tuos paslaptuosius kelius, kurie vieniems lietuviams težinomi. Tai gi ir dabar atvykusieji, matydami neką pelnysią, išbėgiojo iš tarpumieski. Tik keli drašuliojai apstojo Kronivą, kurs gynėsi kirviu, neprisileidamas prie savęs priešininkų.

Pastebėjęs tuščią tarpumieskį, yt liutas puolė ant besivejančių pilin priešininkų, taisydamas gi sau kelią kirviu, bėgo į pagalbą tiems, kuriems, jo nuomone, grėšė pavojus. Bėbėgant atsimušė į jo ausis moterų rėksmas ir vaiko verkimas.

Tuo tarpu sunkus kardas krito ant jo pečių; susilenkė pajutęs tą smugį, aiktėrėjo, norėjo dar bėgti tolyn, bet netekęs jėgų krito ant žemės. Paplpuo bėgti iš žaidos kraujas ir aprasojo žaliuojančią, pavasario saulutės šildomą, žemelę...

Greit aptilo arklų bėdėsis, tarytum užpuolikai būtų pabėgę tolyn, tik pilies pusėje vis dar girdėjosi vaitojimas, duodamntįs žinią apie kryžiuočių užpuolimą ant ramių lietuvių. Tarp vaitojimo gi ir rėksmo girdėjosi balsas moteriškės, šaukiančios:

— Siaurutis! Siaurutis!

Koks tai, yt sužeistosios vilkienės, kuriai atimta vaikai, nežmoniškas staugimas skambėjo aplinkui. Ir maišėsi šis balsas su arklų bėdėsiu, sužeistųjų vaitojimu ir girios šlamėjimu... Saulutė tuo tarpu, metusi paskutinius spindulius, pasilėpė už debesio. Pasilikęs tuščiam tarpumieskėje Tubingas, imetė ugnin naują medžio rąstą ir leidoai eiti tan kraštą, iš kur girdėjosi žmonių vaitojimas. Beeidamas paslydo kraujuje ir užgriuvo ant gulinčio kuno. Suvaitojo sužeistasai... matyt, dar gyvas buvo.

Pasilenkė Tubingas ir pridėjo lupas prie gulinčiojo kaktos.

— Kronivas! jis mano paskutinis! — suriko senelis ir prispaudė prie širdies mylimąjį ainį.

— Gyvas! gyvas! bet kur žaidai! — ir pradėjo jieskoti jos ant gyno kuno.

O iš pilies tuo laiku bėgo moteriškė. Sudraskyti jos rubai, sužeisti pečiai, palaidi plankai liudijo, kad pabėgo iš balsaus mušio. Bėgo išskėtusi akis, randama nuo galvos plaukus ir, kiek išskėtusi, rėkė:

— Siaurutis! Siaurutis!

Ir krito pribėgusi Daurūtė ant žemės greta savo sužeistojų vyro ir senelio Tubingo.

II.

Didelėj grėčioj zaidė keliolika visokio amžiaus berniukų. Maži, angštai nuo grindų iškirsti, langai nedaug teileido grėčion šviesos, taigi ir grėčia dėlei to buvo tamsi, nerami. Kopečios, apskritos kulkos, kurias svaide berniukai augštyn, ir kitoki daiktai — buvo tai berniukams intaisyta laiptoti, žaisti. Šnekėjo jie tarp savės vokiškai, bet laisginėjus tarp savės ar taip apie ką nors karštai kalbant, tuoj išsiverždavo jiems iš lūpų lietuviškas ar lenkiškas sakiny, kas išsyk rodė visos šitos kuopelės tautystą.

— Ei, tu, Fricel, ar nori bandomyti su manim, — sušuko mažas, susitraukęs vaikas, atsiraitydamas ir taip jau trumpas rankoves ir stodamas priešais laibą, ilgą savo draugą, kuris gislotomis rankomis lipė ant pato kopečių viršaus.

— Klausyk, Fricel! ar apkurta, ar prilipai prie šitų kopečių! šaukė nekantriai mažasai draugas.

— Duok jam šventą ramumą — atsiliepė kitas — jis taip išsitempė, kad net oda tarsi guma ant kaulų užtempta pasidavė, o ausis kopečiosna sulindo.

— Suduok jam per papades, tai ir susitrauks oda ir ausis viršun išlįs, — šaukė kitas.

Tasai gi, pabijodamas, kad nenutiurtojo nuo kopečių, patsi, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

— Na, o kaip šitai pabijodami tuos kopečių, gatsai, pasiskubino nušokti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jusų dar sykį pavadin mane Fricu, aš tam šonkaulis sulauzysiu.

(Toliaus bus.)

— East New Yorko S.L.A. kuopa rengiasi pastatyt ant scenos „Aukso Veršis“.

— Paskutiniame Liaudies Mokyklos susirinkime, rugpjūčio 30 d. dar daugelis lektorių prisizadėjo skaityt referatus. Tarpe jų Dr. Aldona Jankaukienė davė žodį, jog skaitysianti iš higienos, kuri mūsų žmonėms ypač reikalinga.

— Pereitą savaitę cukernių bosai išplatino po streikierių apgyventą apylinkę lapelius, lietuvių ir lenkų kalbose, kur emė karštai kviesti streikierius į darbą: esą, jeigu nepasiskubinsite, tai paskui negausite darbo. Daugelis to pabijojo ir nuėjo dirbt. Bet didesnė dalis darbininkų dar tebestreikuoja. Cukernėse didesnė dalis dirba streiklauzių, kuriems parodo darbą atvežti darbininkai iš Philadelphia ir Bostono (tenai mat unijos nebeprisiekė sutvert, nes kažkas ten darbininkus suviliojo ir neva „sutaikė“ su bosais). Kur cukernės bosai atsispaudzino lapelius, nesužinota. Buvo jie atėję pas mus, bet ne ką laimėjo. Taipgi ir New Yorko „Robotnik“ atsi sakęs spaudint. Matyt kapitalo pataikunų netruksta.

Krasos dėžutė.

A. K. ir kitiems:— Mel-dziame rašyti retesnis eilemis ir palikti nemažas atstankas prie puslapių.

P. Jok., Amb. ir kit.:— Žinutės ir kitkas lieka kitanum.

Aukos Lietuvių Namui Vilniuje.

Waterbury, Conn. surinkta per T. M. D. kuopos surengtą Žalgirio apvaikšiojimą: J. Mailavėskas, J. Juozaitis—po \$1.00; J. Kairukštis, J. Dani-levičius, K. Šlapikaitis, J. Mazeika, J. Žemantauskas, K. Butkus—po 50c; M. Verbila 35c.; A. Povilaika, K. Lasau-skas, A. Petrauskas, Marė Ku-ginis, J. Azunaris, K. Balčiū-nas, P. Steponavičius, J. Ven-slovas, Ona Čeponiūtė, A. Blažonis—po 25c. Smulkių \$2.50. Viso \$10.35.

Viešas Pranešimas

Brooklyno Lietuviškoms Draugystėms. Šiuomi pranešam, kad Lie-tuvių Apšvietos Draugystė rengia ant 12 d. lapkričio 1910 met. pastatyti operetę „Adomas ir Jieva“. Bus vaidinama McCadin Memorial Hall, ant Berry St. Todėl meldžiame kitų draugysčių nerenkti tą pat dieną viešų susirinkimų, ir nepakenkti vien kitiems. A. Petraška.

Jieškau savo pusseserės Veroni-kos Danielukės, po vyrų Starane; paeina iš Kauno gub., Raseinių par., Skirsnemunės parapijos, kalmo Skir-anemuniškių. Amerikoj jau antri metai. Gyveno pernai apie Phila-delphą. Ji pati ar kas kitas teiksis atiteikti šiuo adresu: J. Pocerčius, 264 Hamilton St., Grand Rapids, Mich.

Prakalbos.

Septemberio 10 d. vakare ant Grand ir Berry St. kampo bus lietuviškos prakalbos, parengtos 19° kuopos L. S. S. Todėl gerbiamoji publika užkvičiama pasiklausyti.

Septemberio 9 d. bus susirinkimas 19 kuopos T. Namo salėje ant 1-mų lubų, taigi malones nariai susirinkti; bus nominacija centro viršininkų ir apkalbama, kada statyti ant scenos V. Kudirkos parašytą „Kainas“ 3 veiksnių istorišką veikalą, nes jau aktorai pusėtinai išsilavinę. J. Saltis.

Parsiduoda bučernia.

Geroje, lietuvių apgyventoje vietoj; mažinos elektrika varomos ir rukymui kuknia; taipgi visi prietaisai. Norį pirkti kreipkitės sekant šiu adresu išlygas sužinosite pas savininką, 258 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Nepasidavimo Spėka.

Mes visi turime žinomą spēką nepasiduoti ligai; be šitos nepasidavimo spēkos mes tapume limpamųjų ligų auka. Milijonai mažutelių perų nuolat kovoja žmogaus kune. Kol nepasidavimo spēkos yra normališkos, kunas yra sveikas, bet, joms sumenkėjus, liga—nesveikatos mikrobai—ima viršų. Pirmiausias nepasidavimo spēkos sumenkėjimo parodymas yra stoka a petito draug su kuno nusilpnėjimu. Imkite tada Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno, kursai greitai sukėls jų apetitą, priduos spēkos, prašalins nereikalingus dalykus iš vidurių ir pagamins naują kraują. Šį vaistą taipogi turi vartoti mažakraujės ponios ir neigalinti žmonės. Vidurių ir žarnų ligoms gydyti nėra geresnio vaisto. Vaistų krautuvė se. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

Jokis kitas amerikoniškas produktas (išdirbinis) iki šiol nėra dar įgijęs tokios viso pasaulio pergalesmėgimo, kaip tabakas. Iš visų vartojamų tabako rūšių, tabaka pradeda užimti pirmutinę vietą, žodžiu visi pradeda ją vartoti. Ir tas turi savo žinomas priežastis—niekas nepadaro tokios įtekmes, kaip patsi faktas, jog tabokos vartojimas yra vienas iš ekonomiškesnių. Šizta tabaka yra surankiata iš įvairių tabako rūšių, taip sakant; mazo žiupsnelio užtenka gana ilgam laikui.

Labai smagu skaityt „Baltramiejaus naktis“

Šitoj knygoj atrasi daugiau juokų, ne kaip 10 juokinguose laikraščiuose per 10 metų; daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bačkų alaus, daugiau gerų rody, ne kaip visose senmergių gyvenaščių ir davalčių lėistruose ir daugiau smagaus pakutenimo, negu per Rugpjūtę ant šalynės šieno—vakare KLIERIKŲ su merginoms ir t. t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelaik nė mėnesio, nė dienos, bet tuojaus pasisųk 75 cent., o aptuėsi, adresuojant: J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturėjęs tą knygą, tuojaus gerai ir smagiai atsisek ir ją skaitydamas turėsi daugiau žinangsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščio, negu davatka su jagamastėliu klebotioj, išgėrus 10 galionų degtinės. Ji vyrams ir moterims žingėdi.

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovanu knygoms!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalsins, prisilūniant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieng iš šion paminėtų laikraščių: t. y. „KOVĄ“, „LIETUVĄ“, „VIENYBĖ LIETUVNIKŲ“ ar „LAISVĄJĄ MINTĮ“ per šitį susiluvus; taip-pat gaus dovanai garstiją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, verstą iš francuzų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ)“, iš kurios išmokė angliską KALBĄ, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams viestek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraščių ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai dauginęsi ir lietuviai, kaip ir svetimtaučiai turėtų gramatiką, išmokyti angliską kalbą.

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. „The Jungle“—„Raistą“ dar galima gauti, prisilūniant VIENA DOLERĮ.

Outingas su žaidimais.

Brooklyn, N. Y. Lietuvių Gymnastikos Klubas parengė didelį atuntą metinį outingą su žaidimais. Atsibus Glendale Schuetzen Parke, nedelioj, 11 d. rugsejo. Prasides 2 val. po pietų. Tai niekis, kad vyrams įžangos \$1, o moterims 25c., bet gerimai bus visiems už dyką ir labai dailus parkas Kiekvienam bus smagu pamatyti mūsų klubo gėmius pasiklausyt kaip baisiai gražiai griež muzika prof. Kaplano, taipgi bus tokie pasitę šokimai, kad mės ne žinom, kaip galės net ir sergantys žmonės iškėsti neatvažiavę į mūsų outingą. O važiuot jau žinomas kelias—į Glendale: Bushwick, Myrtle ir Union aves. karais iki Ridgewood dypo su permaina ant Richmond karų. Come on, boys!

Komitetas.

(98)

Svarbi naujiena cigaretu rukojojams.

„TURKEY RED“, naujo išdirbimo, yra tai augščiausios rūšies cigaretai, kada nors pardavinejami už taip pigią kainą.

Ar tu esi cigaretu rukojojtas? Ar tu tiki, kad už savo pinigą gali nusipirkti kuogeriausį. Taigi išleidejai ragina jus perskaityti žodis į žodį žingėdių apgarsinimą TURKEY RED CIGARETŲ, atspaudintą šitame laikraštyje. Szis degans yra visiška naujas, vienok išdirbami cigaretai jau tapo populiariškiausi visame Amerike.

Jei tu nori teisingai malonus rukymo, mėgink dėžutę TURKEY RED CIGARETŲ. Jie yra padirbti iš tyriausio turkiško tabako. Jie turi geriausias ypatybes ir pirmniausį kvapsnį. Tu pamatysi, kad jie tau priduos daug didesnį smagumą, nie kiti kokie cigaretai, nors du syk brangesni už juos būtų, šitie gi tik dešimtis centų už dešimti. Vertingas kuponas yra duodamas dovanai prie kiekvienos dėžutės. Naujas smagumas laukia tų, kurie pamėgys rukoji TURKEY RED CIGARETUS. Nusipirk dėžutę šiadien be baimės.

Telefonas: Greenpoint 8. **Daktaras A. Szliupinte—Jankauckiene.** Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 8—10 ryte; nuo 7—9 vakare. 265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

PITTSTON, PA. Cia visi perka šifkortes, siūncia pinigurs ir padaro davierianstis. Aukstinis dziegorelius ir ziedus, siuvasmas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinus ir aukšinius daiktus. G. J. JESZMANT 120 N. Main st., Pittston, Pa.

Gaunami

Tikietai ant Joy Line „Vienybės Lietuvnikų“ Ofise: iš New Yorko in Bostoną \$2.40 Worcester \$2.40 Fall River \$1.75 Providence \$1.50

„LAISVOJI MINTIS“

Vienintelis mėnesinis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslių, Draugijinių Mokslių, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo. Kaina metams \$2.00; pusel metų \$1.00; užsienį \$2.50.

Kas prisijusdamas mums prenumeratą prisijus iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems „L. MINTI“ metams duodame knygą už \$1.00; užsirašantiems pusel metų už 50c Pasiskubinkit—dovanas neilgai teduosime. Adresas: „Laisvoji Mintis“, 1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Ant pardavimo

keturics stubos padavotos cementui akmens su 10 lotų, gera vieta dėl Hotelio ar Saliono. Randa \$100. Netoli Standard Oil Co. Preke \$12,500, inmokėti \$4000 ar \$3,000, ant kitų pinigų 5 procento. Stephan Wieszt 648 Maple ave. Elizabeth, N. J. (L8)

V. Ambrazevičius

AGENTAS ir NOTARAS. Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių Expressinių laivų. Mainau ir siūnciu pinigus in visas dalis svieto. Turiu užsistatę randavą \$25,000,00 Bond (kauciją) dėl teisingumo. Užkviėciu kel aujančius ir iš kitų tolimų vietų, nes kaipo netoli New Yorko gyvenantis priimu ir pristatau ant laivų; tuomi busite apsaugoti New Yorko nuo nesmagumų. Darau davierianstis, parupinu mąskolškus pašportus, kreipkitėsi per laiškus pas V. Ambrazevičius 178 Ferry st., Newark, N. J. (L8)

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
Prie išsukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamašina, kaip sutepimas su Pain Expeller
F.A. Richter & Co. 215 Pearl St. New York
Temykit ant Ankerio ženklis apsaugojmo.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

PIJANU ir VARGONU TOM REES

170 So. Main Str. Wilkes-Barre, Pa. Mūsų puikus pijanas ir vargonai pasiduoda už pigią preką arba ant lengvų išmokescių mėnesiais. Norintieji pirkit pijaną ar vargoną atekite o pamatysit jų gerumą. Perkant parankiausia susižinot ypatiskai ar laišku pas savo tautietį. Adresas: JONAS LIZDAS, Gen. Agentas. 20 Hillside Ave. Plymouth, Pa.

„Severos Šv. Gothardo Aliejus yra geriausias ant svieto linimentas“, rašo tamsta Chas. Cniff savininkas hotelio iš Ashley, Pa., „Labai baisiai skaudėjo man mano kojos, bet kada aš jos ištriniau gerai su šiuom Aliejum, skaudėjimas išnyko į keturins dienas.“

Visada vartok Severos SZV. GOTHARDO ALIEJU.

Nuo skaudėjimo, lauzimo, išsukimo ir suželdimo. Nuo Neuralgijos, Sciaticos, kaklo stivimo ir kryžio skaudėjimo. Nuo sutinimo ir inkaltimo, nuo traukučio ir reumatizmo. Nuo styvumo kuno ir muskulų, nuo skaudėjimo pečių ir krutinės.

Severos vaistai parduodami aptiekose. Joki kiti vaistai nėra taip geri, kaip Severos,—nė telp galingi, nė čysti, nė veiksmingi. Žiurėk kad gautum tikrą vaistą.

Anksti senatve Jau geriau

Severos gyvybes Balsamas Severos Balsamas Plaucziam

Ger gydymosi roda dovanai. Reikalauk per laišku.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Dr. H. A. Medoff Ph.
149-151 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
— Akių specialistas. —

Akis ekzaminuojame dovani per Rusėjo n. et. esj.
Ofiso valandos nuo 3-5, 7-8 piet.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą:
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikių.
Specialistas prie ligų chroniškų (senėjusių).
Valandos priėmimui ligonių:
Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickevičia (1798-1871). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socialistas gali būti katalikas? Socializmas ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, p. 58 15c

Angis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c

Apuko Sėpnai. Čionai yra linkinėjis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laispni, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus fejleton rašėjas Šilburis. Jo paveikslėliai aštriai siekielė visus opiausius gyvenimo apsišėkimus. Vietomis reikia verk, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboje, kad ir mažai mokantis lengvai skaityt. Brooklyn, N. Y. pusi. 10c

Eglė Žalčių Karalėnė. Dramatas, penčiuose apsišėkimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 50

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinianti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 225

Girtuoklių Admos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 16

Gudri Našlė. Juokaisiše dvejoje veikmės. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygtė perlostu gana juokingoje formoje, kaip viena ukininkė našlė savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyt teatr mylotojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su auteriškus paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 40

Grandų Verksmal. Arba pasibudinimas prie apsimisljimo kančios Viešpaties Jėzaus Kristaus. 10c

Gvarancijos Numeris 15524

GERIAUSIAS
ant pašalinimo spūgu įtampu, ir visokių kitų išmetimų ant veido, ir kad padaryti veidą teip čystą ir smagų ir gražų kaip aksomą—vartok:

„La Metamorphose“ Mostj, preke 50 centų.
„La Metamorphose“ Mullā, preke 15 centų.
„La Metamorphose“ Pudra, preke 35 centai.

Reikalaukite aptiekosė, ar pas mus, pristunsdami markemis pilną sumą ant mūsų adreso:

Tėmykit Firma, **ADAMS' CHEMICAL LABORATORIES, Dep. D.,** 110 W 34-th St., New York.

Jeigu esi sužeistas

anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsicauk pas mus. Jeigu turi prova už sužeidymą, o pats negali apdirbti savo reikalų provoj, mes tau pagelbesime. Daugelis žmonių tapo sužeisti ir neišmanydami kaip vartoti savo reikalą, praleido viską dovanai, o patis pasilieka ubagais ant amžių. Mes užsijimam tokiais darbais: patarnavom daugeliam žmonių, patarnausim ir tau. Rada suteikiam dovanai subeidymų reikaluose. Rašydami idekit 2c markę dėl atsakymo. Per laišką kreipdamiesi, asrašykite visą atsitikimą: kaip sužeide ir per kokį priežastį, kokiam mėnesį ir dieną, kokioj vietoj, ir teip toliau.

ADRESAS:
Claim Adjusting & Investing Co., Room 819, 150 Nassau St., New York, N. Y. Tel. 4743 Beekman.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
Perviršis.....60.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno perikalkavimo. Gerusia užtikrinta urėdiška banka.

John R. Powell, Presidentas.
John J. Moore, Vice-President.
G.N. Postlethwaite, Kasierius.

VIENYBES LIETUVNĪKŪ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore st.
Lit. National Library, 112 Green st.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
J. Ambraziejus, 120 Grand st.
Cambridgeport, Mass.
S. Grizt, 541 Main St.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.
Chicago, Ill.
Jos. Valmeris 168 W. 18-th st.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
E. St. Louis, Ill.
K. J. Baranaukas 452 Collinsville ave
Easton, Pa.
Feliksas Raulynaitis, Box 196
Grand Rapids, Mich.
J. Garnupis, 352 Hamilton St.
Kenosha, Wis.
M. K. Petrauskas, 918 Gunie st.
Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124
Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.
New Britain, Conn.
W. J. Czeponis, 21 Pleasant St.
J. M. Zeika, 28 Connerton st.
New York.
J. M. Danielius, 64 Gansevoort st.
Pittsburg, Pa.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank
Philadelphia, Pa.
A. A. Pauza, 1332 So. Water st.
Scranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St
So Manchester, Conn.
A. Zokartis, 80 School st.
Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonis, box 671
Waterbury, Conn.
J. Zementaukas, 89 W. Porter St.
Worcester, Mass.
J. Kalakauskas, 55 1/2 Green st.

Iš Europos nuolatos pareiņa visokiam pasirinkimui knygų rusiškų, mažarusiškų ir lenkiškų; taipgi gražiausių svirėlių (post-karčių), lietuviškų ir lenkiškų. Pardarinėju ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, čianykščius ir iš Europos.

J. MILEVSKI,
120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Nepamirškite Tautiško Namą!

Erta, daili salė meetingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpija cigari, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124-Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street. PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.
Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminems arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia hueina.

ŠIFKORTES.
Čia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tiktus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipotai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.
Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:
J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga ju filozofijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šilupas, Plymouth, Pa., 1904, pusi. 39

Ideja ant mėlyno. Apsaka mūsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pusi. 54 10c

Istorija apie gražią Katrinką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusi. 32

Išgyrimas Kamo Pilies (1852. m). Dramatas keturiuose apsišėkimuose. Iš Lietuvos dejuj. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 85

Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apsakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 16

Istorija Septynių Mokintojų. Akvy skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904, pusi. 158

Iš kur atsiranda nusidėjėliai! Socijologiskas piešinys. Knygtuteje trumpa, ir aiškiai parodo, iš kur musu laikuose gimsta įvairūs prasidėjėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medeagos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusi. 22 10c

Išėkmė Socijaliskų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šia knygele, perskačius galima daug pastmokint. Ypač šikiai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pusi. 94 15c

Jėzusas Arch. Societis-deputatas Anglijoje. Šia knygele vertu kiekvienam perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusi. 18

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti (annuomeni) perleidimui smagaus laiko. Iš jos galima išpėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli ji mergelė, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, pusi. 47

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų. Kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėviniškos dainos, Pasakiliškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meliškos dainos, Juokaus dainos, Karliškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadyčių, Našlaiči dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pusi. 496

Lietuvos Istorija. Simano Dankanto. Nuo seniausių gadyčių iki Gediminai, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusi. 483 \$1.50

Lietuvos Istorija. Simano Dankanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai, Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusi. 581

Abidvi prie kruvai drutu aparū \$4.00

Lietuvių Tauta. Senovėje ir šia. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šilupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pusi. 464

Tomas II, pusi. 564

Abu tomai

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y. 224 E. Main st. Plymouth, Pa.

TURKEY RED CIGARETTES

padaryti iš tyriausio Turkiško tabako ir turi parūktą skonį, randamą tik geriausio skyriaus cigaretuose.

Pirk pakeli sziantien
Pamėgink viena pakeli, tai jokin kitu niekad nenorėsi rinkyt. Survientiū Valstiju prezidentas negali rinkyt geresniu cigaretu kaip TURKEY RED CIGARETAL.

Parduoda visi vertėivos S. Anargyros, korporacija savastis
The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

TURKEY RED CIGARETTES

padaryti iš tyriausio Turkiško tabako ir turi parūktą skonį, randamą tik geriausio skyriaus cigaretuose.

10 FOR 10¢

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO, Ferdinand Hartmann.

PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:
nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes as Jus išgydysiu; todėl, kad as per 20 metų tyrinėjus medicinos mokslą ir gydulės, už tai žinan, kurios geriausia gydo sergančio žmogaus kuna, per tai su geriausia pasėkmė New Yorko išgydžiau daugian žmonių, negu koks kitas daktaras teip pat plačioje pasaulėje. As išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už neįgydomas;— per ką turu daugybes padėkavonių ir už moksliskus darbus už tai, kad as pramaniu jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.
Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų. Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

Pasirga: as nesu Institutas, nesidėngiu numiršus kito daktaro vardu, ne humbikas, ne nigeris šundaktaris, — bet TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS ir sergantį, kurį apsilmu tai ir išgydan.

SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus.

Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nuopolimo ant sveikatos nusilpnėjimo, ką zavau tą liga per saužagiavima.

M. ANDRUSENKAS.
Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910.

As žemiu pasirašes, širdingai dėkavojū Dr. Ferd. Hartmanni, už išgydymą nuo l-gos, kuri kankeito mane per 3 metus, skaudėjimas vid rinos, pagodėtų nervų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartm. rai patarba, greitai ir pamatiskai išgydyti, tad pripažystu, kad esi geras daktaras New Yorko.

Pilnas guodones FR. LEVAČEKIS,
544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati uz save kalba. Geresniu darodymu negalim reikalaut.
Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtingo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietuviškai, as duosiu rodą ir

ISGYDYSIU:
Sk audėjimā sanarių, kaulų, strėnių, kojų, pečių ir nedirbimā vidurių Galvos skausmā širdies ir plaučių ligas, smkaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusiu vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgraučių nesveikumu, seklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptųjų ligų. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimų, gumbo ligų; neatbokit' kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, as kad apsiimu, tai ir išgydysiu kviežias ir užsisėjusias visokias ligas. Geriau, kad is karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, as suprasiu, išstirsiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujaisio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,
218 East 14-th St. New York, N. Y.
Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

ISZSIVERZIMAS

VYRU, MOTERŲ IR VAIKŲ
IR JU GYDYMAS
be pelio, be operacijos, ir be nutro-
tjimo luko.

Kozaq diena mano pacjantai patiria kad mano
gydytojas yra vienatlis, kuris tik gali i-
gydyti ištvertinga, MANO CHIAUSKA-ELEK-
TRISKA METODA visose puseleje yra pripa-
zinta kaip stignis pirma medicinos moksle,
ir mano gydymas negali buti sulyintas su gydy-
mu taip vadintu is lookeo lievo gydytoju arba
„naminiu gydyju“.

Si liga negali buti igydyta namieje ir taisy-
sus arba per nesiojima dirzo. Tas jau yra senai pa-
tyta per mokaio žmonias ir nereikalauja p tyri mo.

Iradimas mano METODOS greito gydymo vi-
sokio ištvertingo yra didziausias zingsnis medi-
cinos pirmyn ezime penkeedešimtmetyje. Ko-
nas vyras, moteris arba kudikis gali buti izgydy-
tas mano budu BE TU SENU BAIŠIU OPEKA-
CIJU, ir be skaudetimo, be apiedimo kasdienio
darbo ir be pelio. Atesauk pas mus arba
reikalauk knygetes kaip izgydyti iszverzima,
izgydyti ja dovana, tik atsiuk uz 2c stampo.

Dr. ALEX O'MALLEY
(SPECIALIST)
158 SGUTH WASHINGTON ST.,
WILKES-BARRE, PA.
Kur lietuvizkai susikalbama ir susirascama.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

Antanas Staszauckas.
Laikauptulkoje vietoje Satiuna, uzlaikau ska-
niausiu gerimus ir kvepenti Cigarus. Lietu-
viai nepamirskite steblytyti pas savo viencatij
No 2Cor.Nesbitt ir B
EAST PLYMOUTH PA.

P. V. ROVNIANEK & CO.
Seniausias Lenkiskai-Slaviskas
BANKINIS NAMAS

Uzdetas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIECIAI!
Jeigu norite siusti pinigus į seną kraują, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
bankierius visoj Amerikoje, zinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunciam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų liniju,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija,
Fium, Liban ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kare-
vijos provas. Primam ant padėjimo pinigus ir uz metus mo-
kam procentą.
Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laiską:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU ABROZU.

— Darba —
atlieku puikiai už priei-
namą proke.

Kogeriausiu darau nau-
jas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokal nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryle iki 9 val. vakare.
Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

MOKINKIMES PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokini-
tis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
Vaiku Draugas arba kaip mokinis
skaityti ir rašyti be mokiniojo 15c.
Naujas Budas mokinis rašyti be
mokiniojo..... 10c.
Aritmetika mokinimuisi rokundy,
su paveiksiais (apdaryta)..... 35c.
Pinigus siuskit per Money Order
šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Tel. 862 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N. Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.-8 v.,
Nedeliomis 9 ir rito iki 3 po piet:
Petnyčiomis uzdaritas.
Čia kalbama maskoliskai ir vokiskai.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas **PETRA A. DRAUGELI.**
Skanus alus, gardi ariela, elius, vi-
sokis vynas, kvepenti cigarai, ir puik-
ius užkandžiai. Salė del mitingų ir
veselių. Nepamirskit šios atskan-
čiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!
(\$110,000,900 (šimtas desimts mi-
lijonų dolerių) paskirta del iskasi-
mo kanalo, kurs bus ddsimts my-
liu ilgio ir penkios pločio, ir
trauksis visu East-New Yorko
pakrasčiu, kurs vadinasi Jamaica
Bay, tarp Rockaway ir East New
York, bus tai didziausia priplau-
ka (portas) kariškiems ir tavori-
niamis Suvienytu Valstiju ir visu
viešpatyčių laivams. Ta liudija
nutarimas 13 d. Lapkričio 1909,
komisijos *The Canal Terminal*
Board City of New York, ir pri-
pazinta per kongresą 10 d. Vasa-
rio, 1910, Washington, D. C.
Pliana buvo patilpe visuose la-
kraščiuose New Yorko. Tai-gi da-
bar da galima pirkti gana pi-
giai lotus no \$450.00 iki \$750.00.
Galima zinoti visiems kad ta vie-
ta bus didele biznio vieta, kaip tai:
įvairiausi storai, hoteliai, ir tt.:
tai zemė turi pakilti į gana aukštą
kainą. No eleveiterio tik 4 blokal
uz 5c į visas dalis miesto galima
davažiuoti. Pas vietinius asabiš-
kai ar per laiskus su visokiai in-
formacijomis pas:

M. Valentinavičė, 1831 N. Main
Ave., Scranton, Pa.
M. Alyta, 224 E. Main St., Ply-
mouth, Pa.
P. W. Birstonas, 205 S. Oak St.,
Shenandoah, Pa.
J. W. Paskevich, 142 — 151 S.
Oak St., M-t Carmel, Pa.
MARTUS REALTY CO.,
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

P. V. ROVNIANEK & CO.
Seniausias Lenkiskai-Slaviskas
BANKINIS NAMAS

Uzdetas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIECIAI!
Jeigu norite siusti pinigus į seną kraują, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
bankierius visoj Amerikoje, zinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunciam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų liniju,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija,
Fium, Liban ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kare-
vijos provas. Primam ant padėjimo pinigus ir uz metus mo-
kam procentą.
Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laiską:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

PRETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

Mikeli indelium, uz 2c gamti dovana bontu deginimas.
H. B. ROSENBERG,
817-819 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1108 W. 4th Street.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!
Turiu uz garbe pranešti visiems lietuviams ir mano
kostumeriams, kad as perkeliu savo kratuve is Brooklyn
N. Y. in SCRANTON. PA. ant zemiau paduoto adreso, kurioje
galit gauti LAIKRODZIŲ, LAIKRODELIU, LENCIODELIU, PIUKIU ZIEDU, SPILKIU,
KALČIKU, KOMPASU, KRIZIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKI, KLERNE-
TU, TRIBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikaliskiu instru-
mentu. Geru BRIVU, visokio skyrians DRUKAVOJIMU MASINUKU, ALBUMU FOTOGRAFIONIS, CU-
MINU LITARU, ISTORSKIŲ ir MALDA-KNYGIU, visokiu graziu POPIERIŲ gromatomis rašyti su
puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINA uz
25c., 5 tuz. — \$1.00. Perkupėjams 1.000 uz \$6.00. LIETUVISKA BIBLIJA arba SVENTAS KASTAS
seno ir naujo testamentu lietuviskomis litaromis pusl. 1127, druceiai apdaryta, su
pris: mu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3
pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikra savo adresa ir uz 5c.
marke gausit ji su 456 paveiksiais ir 1.000 naudingu daigtu. Aš
gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnes
kaip kitur. Ordelius isiuociuju greitai i visus Amerikos ir Kana-
dos kraštus. Perkupėjai gali gauti pirkta tavora daug pigiau kaip
kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties
šiuo adresu: **M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET St., Providence Sq. SCRANTON, PA.**

Dabaras Tiesu, Julian Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
Pa., kasdien.
138 S Washington Ave.
Scranton, Pa.
Paneliais ir Ketr. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teiggi pas skvairas, pa
liudyjimus (doviernastis) išrupinu
Rosijoj ir Lietuvoj.

THE LACKAWANNA
Parankiausei gelezinkelio Europon
keliaujantiems. Linijs sueina prie
Trans-Atlantiskuju laivu. Nebrangi
ir perdavineja bagazą ir perveža
pasazierius.

The Road of Anthracite
(Kietuju angliniu kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scranton ir Angliju Sriti.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki
traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-
kary keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir
Pietvakariu kasdien.
Tarpe visu vietiniu Punktu nuola-
tinis ir parankus susinešimas.
Artymesniu informacijų apie kai-
nas, traukiniu begiojima, etc., kreip-
kites pas savo vie-
tini agenta arba ra-
sykite pas:
George A. Cullen,
General Passenger
Agent,
90 West Street, N. Y.

KATALOGAS DYKAI!
Kas Nusipirks Nauja juokingu dainu
Knygele dainu Vainikelis kurios preke
15 cent. tam Prisiuksime **Kataloga**
Dykal. Tame kataloge Telpa aprasy-
mai apie Elektriskiu krutanciu pavelsiu
mazines. Magiskas Sztukas, Jempas,
visokiu gatunku knygas, drukuojemu ma-
šiniu Armoniku koncertiniu Briviu,
Laikrodeliu, Aukšiniu rašomu plunksnu,
Spilkiu, Ziedu, Lenciuogeliu, Striebiu ir tt.
George A. Pupausky & Co. Dep. 2
2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

New Phone 2023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agentura, parduodu sifkortes
ant geriausiu liniju ir greiciausiu lai-
vu ir siunciu pinigus į visas vietas da-
lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos
kursą. Prieg tam laikau **HOTELI**
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani ariela,
elius, porteris, visoki vynai ir kve-
pianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš kit-
tur, nepamirskit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypa

Naujas Izradimas.
Sustiprinimai ir užlaikymai plauku.
Tiesandis pliku žmonių savao putkus
plaukus, sukiuso silpnia plaukus nuo galvos la-
bai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji
grazie plaukai. **VISOKIA INFORMACIJA**
DYKAI. Brundzos gyduoles yra gvarantuotos
Valstij ir Matoto tiesu chemijos biuro Washing-
tone, per patį šiuo valstij izradėju, su pagerini-
mu ir dadejimu substanciju vieseletai neuzken-
ciauju sveikatai ir sistemai; jokio negali buti
parojams, tas uzvirtina mesu pristega ir szio
szalios isatymais. Telpgi izsagime plaukus
informacijas, kaip ausabdyti silpnia plauku
ir atgaunti ant isapliktuos galvos, kaip izsagy-
dyti ir iznaukinti pleiskanus, papukus, dede-
vines, miazulj, egzema ir kitas odos-ekuros vi-
gas, ant kuriu mes esame specialistai ant savo
gyduolima. Bus izsagyma jume izsazekintimal
ir darodami, kaip ezimtai tukstanciu izsagyde.
Aprasyk istorija savo ligos, o gauti visokias
rodas dykal. Beto szios informacijos ir taip
reikviam reikalingsos, todėl linkestina, kad jos
reagui kotname name, apasagoyti zmones nuo
apgariku ir suobelytu szios doretis.
Migu biras ant kratuve atdara nuo 10 lyto
iki 8 vakare kotna diena. Visoms saventomis
dienomis uzdar, ta. Atsikite ar raszykite umai.
Pasakykite apie mus Amerikiečiams, ir kitoms
tautom tegul visi szaukias pas mus.
Brundza & Co. M. O. D.
990 Broadway, B'klyn, New York, Ill

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
visy advokatas pabaigis Pennsylvania-
nijos Universiteta), uzsilma varynu
provu visuose telmuose.
Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet
Building, kampo Public Square ir
North Main Street, WILKES-BARRE,
PENNA.
Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47
Peoples 1100

Nik. P. Zelwis
LIETUVISKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuviu
Direktorius.
Karietos laidotuviems, veselioms ir
krikštynomis.
Ofisas ir gyvenimasis:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo
Apdovanojta
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Paro-
dos uz rupestingą, tel-
singą ir artistiską iz-
dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu uz garbe apreksiti guo-
dotiniams Kunjams ir guodotin
Draugystems, kad asz dirbu vi-
sus angazciaus pamintus daig
ne **Pigiausai, Tokingiausai**
ir **Geriausai**, nes per 30 metu
asmindama iszdirbimais įėjiau
geriaus praktiku ir del to galu
viska padirbt pigiau ir geriau ne-
gi kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ZMIJECZNIK
TOLAUSIA NDEISI.

Geriausias Linimentas arba **PAIN**
EXPELLERIS ant svieto nuo vi-
sokiu **GALVOS** skaudėjimu,
**KAULŲ, PERSALIMO, REU-
MATIZMO, STRENU SOPES,
SAUSGELU, KAKLO, GAL-
VOS SUKIMO IR DIEGLIU.**
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje
pasigelbėti, neįteškok rodos pas
kokių stemokijus žydelius ar kry-
žikius savo priepuoly, bet kreipkis
arba tiesiai parašyk pas savo locną
vientautį, reikalaujamas tikru gry-
nų ir gydančių vaistų — pas
ALBERTA G. GROBLEWSKI,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiskų ir Lietu-
viskų gyduolu“, o persitinkrini,
kad neišskleisi veltui ir ant apgy-
vesių savo sunkiai uždirbo cento.
Turime gyduoles nuo visokių li-
dų, kokios tikrai randasi ant svieto
teip del senų žmonių, kaip del ku-
gikių, vyrų ir moterų.
„Lenkiskai—Lietuviški“ vai-
stai jau tukstancius padarė svei-
kais — išgydys ir Tave!

Ypatingai **SLAPTAS** ligas gy-
dome ir gilioje slaptoje užlaikome,
kaip kunigas išpažinti
Delto jeigu trokšti tikros gydy-
tojaus pagelbos, aprasyk savo ne-
gerove, aiškiai ir su smulkmeno-
mis, pridėk 2 centu ant atsakymo
laiskui, o niekuomet to nesigailėsi.
Adrisnok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Telephone
1235-5

Nik. P. Zelwis
LIETUVISKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuviu
Direktorius.
Karietos laidotuviems, veselioms ir
krikštynomis.
Ofisas ir gyvenimasis:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arieklos, vyno,
skanaus alučio, porterio ir kve-
penti cigarai. Salė del draugys-
čių ir šep susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tau-
tietį **VINČA DAJNĮ**

COPENHAGEN SNUFF
TABAKAS - YRA MOKSLISZKU PERDIRBIU.
ISZDIRBIMO VEIKME.

Tabakas yra žolė ir kaip visos žolės turi but perdirbtas žmogaus vartonei. Tarp gerai išdirbto tabako
ir tarp ŽALIO Tabako PASALDINTO yra toks didelis skirtumas kaip tarp gerai išgamyto valgio ir pusiau
išgamyto. Tabokos išdirbimas, arba „išstaisymas“ tabakui yra toumi, kuom virimas valgiui arba raugini-
mas vynu.

Tabakas yra Tabaku moksliskai paruoštu žmonių vartonei.
Kodėl tabako vartojai ima Copenhagen vieton kitokių čulpimo Tabaku.
Jis yra tyriauson formon išdirbtu Tabaku. Jis skanesnis, ir savo stiprumė ir skanume ilgiau tesse,
todėl yra taupusniu. Jis nepatraukia nuoželgi, nes nečulpiamas, bet įdedamas burnon (tarp žemosios lu-
pos ir dantismėgenų). Po jo vartonei lieka tyšta ir smagu.
Tai yra tabakas moksliskai paruoštas žmonių vartonei.

TYRUMO IR YPATYBIU GVĀRANCIJA.
Copenhagen Taboka padirbta iš geriausių senų Tabako Lapų, su pridėjimu tik to, kas yra Tabake ge-
ro, atmesi naturališko tabaks kartumai ir rugėtyta.
Perspėjimas: Imk tik labai mažą čulpimo daugi Copenhageno, nes gali manyti, jog jame yra per-
daug Tabako stiprumo. Copenhagen Taboka yra smulkios dalelės tyro, turtingo čulpimo Tabako: bet ji pa-
laiko tabakinį stiprumą lengviau ir pliniau negu tabakas lapuose arba stambiai supiaustytas, lygiai teip
kaip pilnai sumalta arba pupinė kava.
Copenhagen Taboka yra svieto geriausiu čulpimo Tabaku.
Tukstančiai sampeliu buvo padalinata dovana tarp angliu kestynes darbininkus, ir dabar Copenhagen
Snuff yra parduodamas kožnam Tabokos Store, pakeliami po 5 ir 25 centus. Jaigu negali gauti pas savo
štomika, reikalauk pas mus o mes atsiusinsime.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo
Apdovanojta
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Paro-
dos uz rupestingą, tel-
singą ir artistiską iz-
dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu uz garbe apreksiti guo-
dotiniams Kunjams ir guodotin
Draugystems, kad asz dirbu vi-
sus angazciaus pamintus daig
ne **Pigiausai, Tokingiausai**
ir **Geriausai**, nes per 30 metu
asmindama iszdirbimais įėjiau
geriaus praktiku ir del to galu
viska padirbt pigiau ir geriau ne-
gi kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.